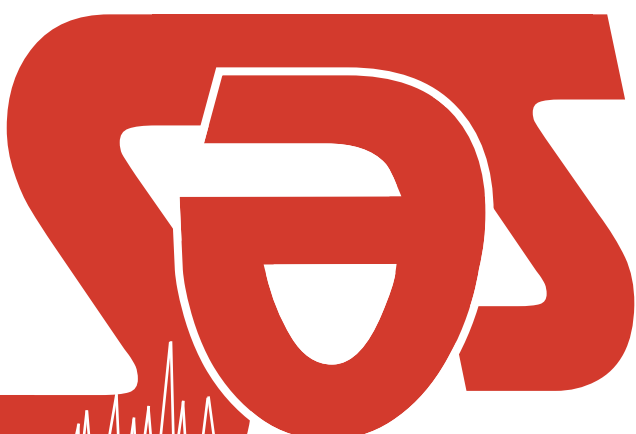

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

№ 046 (6729)

14 mart 2023-cü il.
Qiyməti 60 qəpik

**Azərbaycan ilə Türkiyə hər
zaman bir-birinin yanındadır!**

Prezident İlham Əliyev Almaniyada işgüzar səfərdədir

Martın 13-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Almaniya Federativ Respublikasına işgüzar səfərə gəlib. Hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Berlin şəhərinin Brandenburg "Willy Brandt" aeroportunda Prezident İlham Əliyevi rəsmi şəxslər qarşılayıblar.

Fransanın dil şousu: Korsika, yoxsa erməni

**"Bu məsələnin Ermənistanla
və digərlərinə heç bir
aidiyyəti yoxdur"**

**Torpağa oyanış, canlanma
gətirən İLAXIR ÇƏRŞƏNBƏ**

**"Hayastan respublikası
müstəqilliyini itirməkdədir"**

**Azərbaycana
qarşı təzyiq
qəbuledilməz və
qeyri-mümkündür!**

**Aborta gedən,
"polojeniyaya"
baxan
"vor-zakon"
məktəblilər**

“Biz strateji əməkdaşlığımızın əməli nəticələrini görürük”

Prezident İlham Əliyev Bolqarıstan Prezidenti Rumen Radev ilə videokonfrans formatında görüşüb

həsinə şamil edilmir. Sofiyaya səfəriniz bizim əməkdaşlığımızın digər çox vacib sahələrini inkişaf etdirmək üçün dönüş nöqtəsi idi. Əvvəlcə enerjiden başlayaq. Bildiyiniz kimi, Yunanıstanla Bolqarıstan arasında interkonnektorun işə salındığı ilk gündən hər şey mükəmməl və heç bir problem olmadan işləyir. Biz Azərbaycandan qaz aldığımıza görə məmnunuq. Bilirsiniz ki, biz daha da irəli getməyə hazırıq. Bizim “Həmrəylik Həl-qəsi” təşəbbüsümüz Sizə məlumdur. Lakin əlbəttə ki, əsas məqam Azərbaycandır. Biz Bolqarıstan, Rumıniya, Macarıstan və Slovakiyanın qazötürücü operatorlarının imkan və səylərini birləşdirərək əlavə həcmdə Azərbaycan qazı nəql etməyə hazırıq. Bu andan etibarən qərar Sizindir. Məlumat üçün bildirim ki, fevralın 1-də Prezident Vuçiçlə birlikdə biz Bolqarıstanla Serbiya arasında interkonnektora start verdik. Beləliklə, görə bilərsiniz ki, imkanlar demək olar hər ay artır. Biz şaxələndirməni, təchizatın təhlükəsizliyini təmin edərək bu çox mühüm sahədə strateji tərəfdaş və müttəfiq kimi Sizinlə işləməkdən məmnunuq. Söhbət təkcə bundan getmir. Vədinizə əməl etdiyinizə və Sofiyada SOCAR-ın ofisini açdığınıza görə bir daha təşəkkür edirik. Mən mayda açılış mərasimində iştirak etməyi gözləyirəm. Bu, həqiqətən də irəliyə doğru çox yaxşı addım olacaq.

Görüşdə enerji, nəqliyyat, təbii qaz təchizatı, kənd təsərrüfatı və digər sahələrdə əməkdaşlıqla bağlı məsələlər müzakirə edildi. Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfə qeyd edilərək Avropada yeni qaz konnektorunun inşası məsələsinə toxunuldu. Ötən ay Bakıda Yaşıl Enerji Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 1-ci iclasının əhəmiyyəti vurğulanaraq, Azərbaycanın Avropaya yaşıl enerji təchiz edən önəmli ölkəyə çevrildiyi bildirildi.

Söhbət zamanı nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıqla bağlı Bolqarıstandan Azərbaycana ərazisindən Orta Asiya ölkələrinə tranzit yüklərin həcmünün artırılması məsələləri barədə fikir mübadiləsi aparıldı. Rumen Radev Azərbaycan Prezidentini ölkəsinə rəsmi səfərə dəvət etdi. Dəvət minnətdarlıqla qəbul olundu.

Prezident İlham Əliyev martın 11-də Bolqarıstan Respublikasının Prezidenti Rumen Radev ilə videokonfrans formatında görüşüb. görüşün videokonfrans formatında keçirilməsinə səbəb Bolqarıstan nümayəndə heyətinin üzvlərində COVID-19 testinin nəticəsinin pozitiv çıxmasıdır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev:

- Xoş gəlmisiniz, cənab Prezident. Sizi Bakıda görmək çox xoşdur. Ümid edirəm ki, Forumdakı iştirakınızdan məmnun olacaqsınız.

Əvvəlcə bu vacib tədbirdə iştirak etmək üçün səfərinizə görə Sizə təşəkkür edirəm. Sizin şəxsi iştirakınız Qlobal Bakı Forumunun səviyyəsini yüksəldir və əlbəttə əminəm ki, Siz bu beynəlxalq tədbirin potensialına mühüm töhfə verəcəksiniz. Həmçinin Sofiyadakı görüşlərimizi də məmnunluqla xatırlayıram - keçən il rəsmi səfərim zamanı və interkonnektorun açılış mərasimində. O vaxtdan ötən dövrdə işlər uğurla irəliləyir və biz strateji əməkdaşlığımızın çox əməli nəticələrini görürük. Bir daha xoş gəlmisiniz.

Bolqarıstan Prezidenti Rumen Radev: - Çox sağ olun cənab Prezident. Dəvətiniz və səmimi qonaqpərvərliyiniz üçün Sizə təşəkkür edirəm. Bizim münasibətləri dərinləşdirdiyiniz üçün bir daha Sizə təşəkkür edirəm. Çox şadam ki, bu, təkcə enerji sa-

Azərbaycan ilə Albaniya dost və tərəfdaş ölkələrdir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Albaniya Prezidenti Bayram Beqay ilə görüşüb

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev martın 12-də Albaniya Respublikasının Prezidenti Bayram Beqay ilə görüşüb. Albaniya Prezidentini salamlayan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bildirib ki, ölkələrimiz arasında çox yüksək səviyyədə dostluq və qardaşlıq əlaqələri var:

“X Qlobal Bakı Forumu çərçivəsində keçirilən vacib tədbirdə - atam, Prezident Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş xüsusi sessiyada iştirak etmək üçün gəldiyinizə görə Sizə təşəkkür edirəm. Çox sağ olun. Əminəm ki, Bakıda qaldığınız müddətdə

yaxşı vaxt keçirəcəksiniz. Faydalı, ikitərəfli əməkdaşlığımızın vacib məqamlarına toxunmaq üçün bu, çox yaxşı fürsətdir.”

Albaniya Prezidenti Bayram Beqay: “Təşəkkür edirəm, cənab Prezident. Əlamətdar tədbir olan

Bakı Forumunda iştirak etmək üçün Azərbaycana gəlmək, Sizi ziyarət etmək mənə və mənim heyətimdə böyük məmnunluq hissi doğurur. Bu, səfər etmək və Sizi görmək üçün əlavə bir fürsətdir. Əlbəttə ki, atanızın irsi əbədi olaraq yazılıb və hesab edirəm ki, Bakı və bütün ölkə üçün həyata keçirdiyiniz işləri hər yerdə görmək olar. Dünən mən şəhərə çıxdım, bir az gəzdim və şəhərin heyranəmizliyinin şahidi oldum.”

Görüşdə Azərbaycan ilə Albaniya arasında dostluq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin olduğu vurğulanıb, ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində uğurlu əməkdaşlığı və qarşılıqlı dəstəyi yüksək qiymətləndirilib.

Söhbət zamanı enerji sahəsində əməkdaşlıq, iqtisadi-ticarəti əlaqələrin genişləndirilməsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb, Azərbaycanın Albaniyada səfirliyinin yaradılması, həmçinin Albaniyanın Azərbaycanda səfirliyini təsis etməsi ikitərəfli münasibətlərin inkişafı baxımından müsbət addım kimi dəyərləndirilib. Yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin və təmasların bundan sonra da davam etdiriləcəyi bildirilib.

Prezident İlham Əliyev Xorvatiyanın sabiq Prezidenti Kolinda Qrabar-Kitaroviçi qəbul edib

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev martın 11-də Xorvatiyanın sabiq Prezidenti Kolinda Qrabar-Kitaroviçi qəbul edib. Görüşdə X Qlobal Bakı Forumunun əhəmiyyətinə toxunulub, bu tədbirdə iştirak edən nüfuzlu qonaqların sayının ilbəil artdığı vurğulanıb. Dünya gündəmində duran aktual məsələlərin müzakirəsi baxımından bu beynəlxalq platformanın çox mühüm rol oynadığı bildirilib.

Söhbət zamanı dövlətimizin başçısı ilə Xorvatiyanın sabiq Prezidentinin görüşləri xatırlanıb, Azərbaycan-Xorvatiya ikitərəfli münasibətlərinin uğurlu inkişafı qeyd edilib.

Dünya tarixi sübut etmişdir ki, şəxsiyyətlərin gücü, ağılı, cəsəreti, siyasi iradəsi və müdrikliyi mənsub olduğu xalqın, onun yaratdığı dövlətin həyatında əvəzədləməz roluna malikdir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin əbədiyyətə qovuşmasından 19 il ötsə də, O, bu gün də, gələcəkdə də Azərbaycan xalqının qəlbində yaşayacaq, yaşadılacaq. Çünki öz müqəddəs əməli sayəsində Vətəni, xalqı uğrunda yorulmadan çalışmış Dahi Şəxsiyyət, Fenomen Heydər Əliyev ömrünü dövlətçiliyin inkişafı, Azərbaycanın tərəqqisi üçün şam kimi əritdi. Onun bir əməli var idi - qurduğu mütərəqqi dövləti beynəlxalq aləmdə tanımaq, lider ölkələrdən birinə çevirmək. Və bu əməl gerçəkliliyə çevrilib. Çünki Ümummilli Lider Heydər Əliyev yolu bu gün Onun ən layiqli davamçısı, Prezident İlham Əliyev cənabları tərəfindən uğurla davam etdirilir, yaşadılır. Çünki Heydər Əliyev ideyası əbədi və dönməzdir.

MÜDRİKLİYİN DÜHASI - DÜNYA LİDERLƏRİNİN HƏR BİR FİKRİNDƏ BİR UCALIQ, YÜKSƏK MƏNA ÇALARI

Bu gün dünyanın müxtəlif ölkələrinin siyasi liderlərinin Ümummilli liderlə bağlı söylədikləri hər bir fikrinə bir ucalıq, yüksək məna çaları var. Türk və müsəlman dünyasının fəxri, Azərbaycan xalqının qüdrətli oğlu, dünya siyasətinin nəhəngi və hətta rəqibləri tərəfindən yüksək qiymətləndirilən nadir bir şəxsiyyət!

Məşhur amerikalı siyasi xadim və politoloq Zbignev Bjezinski demişdi: "Heydər Əliyev siyasi cəhətdən möhkəm, məntiqli, zəkali, istədiyini tez çatdıran şəxsiyyət - bir sözle, şəxsi liderdir". Bəli, Azərbaycan xalqının şəxsi lideri onu addım-addım irəliyə aparıb qələbələrə çatdırdı. X Qlobal Bakı Forumu çərçivəsində martın 12-də Heydər Əliyev Mərkəzində Ümummilli Liderin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş "Qlobal liderlərin Heydər Əliyev irsinə ehtiramı" mövzusunda keçirilən panel iclasında yüksək səviyyəli iştirakçıların, sabiq dövlət və hökumət başçıların, yüksək səviyyəli digər qonaqların Ulu Öndər Heydər Əliyev ilə bağlı fikirləri bir daha ulu öndər Heydər Əliyevin dünya miqyaslı Lider olduğunun göstəricisidir.

ALBANIYA PREZİDENTİ: "Ulu Öndər Heydər Əliyev dünya miqyaslı dahi lider idi"

Ölkələrimizin oxşar tarixə malik olduqlarını vurğulayan Albaniya Prezidenti Bayram Beqay Azərbaycanın və Albaniyanın sovet dövründə totalitar rejimdən əziyyət çəkdiqlərini qeyd edib. Etnik münaqişələr və iqtisadi çətinliklərlə üzləşən ölkələrimizin bu çətinliklərin öhdəsindən uğurla gələrək bu gün sürətlə inkişaf etdiqlərini deyən Albaniya Prezidenti bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti, əsasını qoyduğu strategiya nəticəsində Azərbaycan bütün çətinliklərin öhdəsindən bacarıqla gəlib, xoşbəxt gələcəyin əsası qoyulub. Albaniyanın Azərbaycan ilə əməkdaşlığın inkişafına böyük önəm verdiyini vurğulayan ali qonaq qeyd edib: "Biz Xəzər regionunda sülhün və sabitliyin davamlı olmasını istəyirik. Həmçinin biz Azərbaycan ilə əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirmək niyyətindəyik. Ölkələrimiz Cənub Qaz Dəhlizi kimi mühüm layihələrlə regional və global sülhə töhfə verirlər. Həm Azərbaycan, həm də Albaniya dini dözümlülüğü ilə tanınır. Ölkələrimiz dini və mədəni müxtəlifliyi fəal şəkildə təşviq edir".

ICESCO-NUN SABİQ BAŞ DİREKTORU: "Heydər Əliyev görkəmli şəxsiyyət, müdrik dövlət xadimi, yüksək liderlik keyfiyyətlərinə malik dahi insan idi"

"Heydər Əliyev görkəmli şəxsiyyət, müdrik dövlət xadimi, yüksək liderlik keyfiyyətlərinə

Müdrikliyin dühası - dahi şəxsiyyət, fenomen Heydər Əliyev!

X Qlobal Bakı Forumu çərçivəsində Ümummilli Liderin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş "Qlobal liderlərin Heydər Əliyev irsinə ehtiramı" mövzusunda panel iclası keçirilib

malik dahi insan idi", - deyən ICESCO-nun sabiq Baş direktoru Əbdüleziz bin Osman el-Tuveycri Ümummilli Liderin Azərbaycanın ICESCO-ya üzv olması istiqamətində fəaliyyətini xüsusi vurğulayıb: "Azərbaycan ilə ICESCO arasında sıx əməkdaşlıq əlaqələrinin yaranmasında Heydər Əliyevin böyük töhfələri olub. Heydər Əliyevin inkişaf strategiyasını uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın ICESCO ilə əməkdaşlığı daha da möhkəmlənib. Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyasət nəticəsində Azərbaycan bu gün inamla inkişaf edir".

HİKMƏT ÇƏTİN: "Heydər Əliyev türk dünyasının ağsaqqalı idi"

Qlobal Bakı Forumu ildən-ilə təkmilləşir və dünyanın gündəmində olan məsələlərin müzakirə edildiyi çox vacib platformaya çevrilir. Bu fikirləri Türkiyənin sabiq xarici işlər naziri Hikmət Çətin Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətilə martın 12-də keçirilən tədbirdə açıqlamasında söyləyib. Hikmət Çətin deyib: "Problemlər var, amma onun həlli yolları, ümidlər də var. Münaqişələrin, müharibələrin də həlli vardır. Otuz il Ermənistanın işğalından əziyyət çəkən Azərbaycan, nəhayət ki, hərbi yolla öz torpaqlarını geri qaytardı. Davam edən təxribatlara baxmayaraq, qardaş Azərbaycan sülh gündəliyinə sadiqlik nümayiş etdirir. Cənubi Qafqazda təhlükəsizlik təmin olunmalıdır".

Heydər Əliyevi tanıdığı üçün özünü çox şanslı hesab etdiyini söyləyən Türkiyənin sabiq xarici işlər naziri bildirib ki, ulu öndər Türk dünyasının ağsaqqalı idi: "Xoşbəxt və şanlı insanam ki, türk dünyasının ağsaqqalı Heydər Əliyevlə yaxın münasibətlərimiz olub. Türkiyə Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyan ilk ölkədir".

PETRU LUÇİNSKI: "Heydər Əliyev Azərbaycan üçün zəngin irs qoyub"

Vaxtilə Sovet İttifaqının rəhbəri Leonid Brejnev ölkəni haqqında dedi ki "Azərbaycan iri addımlarla irəliləyir" sözləri indi də öz aktuallığını saxlayır. Azərbaycanın bugünkü inkişaf strategiyasının əsasını Ümummilli Lider Heydər Əliyev qoyub. Mən bu böyük insanla 1970-ci illərdə tanış oldum. Tanışlığımız sonra möhkəm dostluğa çevrildi. Heydər Əliyev fenomen idi. O, Azərbaycan üçün zəngin irs qoyub. Bu fikirləri Moldovanın sabiq Prezidenti Petru Luçinski ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətilə martın 12-də Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən tədbirdə açıqlamasında söyləyib. Petru Luçin-

ski bildirib ki, Azərbaycan keçmiş sovet respublikaları arasında ən çox inkişaf edən ölkədir. Bunu bütün nöqtəyi-nəzərdən demək mümkündür. Əlbəttə ki, çətinliklər, sıxıntılar həmişə olub və olacaq. Amma Azərbaycan bütün çətinliklərin öhdəsindən gələrək irəliyə doğru addımlamaqda davam edir: "Mən də daxil olmaqla bütün həmkarlar Heydər Əliyevin iti zəkasına, təfəkkürünə, uzaqgörən fikirlərinə heyran idik. O, daim gələcək haqqında düşünürdü, sabah üçün həmişə hazır strategiyası vardı. Onun layiqli varisi Prezident İlham Əliyev müdrik və sülhsevər siyasət yürüdü. Cənubi Qafqaz regionu həmişə çətin bölgə olub, indi də belədir. Azərbaycan regionda sülhün təminatı üçün ciddi səylər göstərir. Bu, təqdirəlayiqdir".

NİNO BURCANADZE: "Gürcüstan üçün Heydər Əliyev çox şey ifadə edir"

"Heydər Əliyevi şəxsən tanımaq şansım olub, onun liderlik qabiliyyəti, müdrikliyi, səbri Azərbaycanın siyasi iqtisadi çətinliklərlə üzləşdiyi dövrdə böyük əhəmiyyət kəsb edirdi. O, Sovet dövründə vətəni Azərbaycan şərəflə xidmət etdi, Sovet İttifaqı dağıldıqdan sonra Azərbaycanın müstəqil ölkə kimi meydana çıxmasında güclənməsində rol oynadı". Bunu Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən "Heydər Əliyev 100: Həyatı və irsi" adlı tədbirdə Gürcüstan Parlamentinin sabiq spikeri Nino Burcanadze deyib. O bildirib ki, Heydər Əliyev Azərbaycan və Gürcüstan arasında yaxın qonşuluq, stabil münasibətlərin formalaşmasına töhfə verib: "Onun sayəsində xalqlarımız arasında ahəngdar, yaxın əlaqələr yarandı". Burcanadze Gürcüstanın global enerji layihəsində fəal iştirakında Prezident Heydər Əliyevin rolunu vurğulayıb: "Gürcüstan üçün Heydər Əliyev çox şey ifadə edir." O, Prezident Heydər Əliyevlə görüşünü xatırladaraq onun bağlı təəssürlərini bölüşüb.

BOLQARISTANIN SABİQ PREZİDENTİ: "Məhz Heydər Əliyevin siyasi müdriklik, güclü liderlik və xalqa sadiqlik xüsusiyyətlərinə görə Azərbaycan xalqı onu ümummilli lider adlandırır"

Bolqarıstanın sabiq Prezidenti Petar Stoyanov çıxışında 1999-cu ildə Prezident kimi ilk dəfə Azərbaycana səfər etdiyini xatırladı. Bildirib ki, bu, ölkələrimizin müstəqilliyinin bərpasından sonra Bolqarıstan Prezidentinin

Azərbaycana ilk rəsmi səfəri idi. O, Prezident Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpası ərəfəsində ölkəmizin üzleşdiyi çətinliklərlə mübarizədə rolundan, yürütdüyü uzaqgörən siyasət nəticəsində qazanılan uğurlardan danışıb. Ulu öndərin ölkənin inkişafının beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıqla sıx bağlı olduğunu vurğuladığını qeyd edən Petar Stoyanov diqqətə çatdırıb ki, Heydər Əliyev təkcə Azərbaycanın üzleşdiyi çətinliklərin həllində deyil, ölkəsinin qarşıdakı bir neçə onillik ərzində iqtisadi baxımdan güclənməsi üçün də misilsiz xidmətlər göstərüb: "Heydər Əliyevin Azərbaycan ilə Bolqarıstan arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsində rolu əvəzədləməzdir. Məhz Heydər Əliyevin siyasi müdriklik, güclü liderlik və xalqa sadiqlik xüsusiyyətlərinə görə Azərbaycan xalqı onu ümummilli lider adlandırır".

VU HONQBO: "Heydər Əliyev dahi şəxsiyyət və müdrik lider idi"

Çin Hökumətinin Avropa məsələləri üzrə xüsusi nümayəndəsi Vu Honqbo qeyd edib ki, Heydər Əliyev hər zaman Azərbaycan xalqı tərəfindən xatırlanır və sevilir: "Heydər Əliyev Çin xalqının yaxşı dostu olub. 1994-cü ildə ölkəmizə səfəri zamanı Çin liderləri ilə mühüm görüşlər keçirdi. Onun liderliyi dövründə Azərbaycan-Çin münasibətləri sürətlə inkişaf etdi, bir sıra sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atıldı. Hazırda Çin Azərbaycan ilə əlaqələrin daha da inkişafında maraqlıdır".

İLHAM ƏLİYEV VƏ SİYASİ VARİSLİYİN TƏNTƏNƏSİ

Və bu gün ümummilli liderin ən layiqli varisi Prezident İlham Əliyev ona görə güclü idi ki, müstəqil Azərbaycan dövlətinə rəhbərlik estafetini qəbul edərək böyük siyasətə gəlişi ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi, ictimai, əxlaqi məfkurəsi və mədəniyyəti üzərində formalaşmışdı. Belə bir tarixi şəraitdə ümummilli lider Heydər Əliyev 2003-cü ilin prezident seçkilərinin həlledici dövründə cənubdan artıq sevdiyi xalqına müraciətlə bildirdi: "Üzümü sizə - həmvətənlərimə tutaraq, qarşıdan gələn prezident seçkilərində prezidentliyə namizəd, mənim siyasi varisim, Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin I müavini İlham Əliyevi dəstəkləməyə çağırıram. O, yüksək intellektli, pragmatik düşüncəli, müasir dünya siyasətini və iqtisadiyyatını gözəl bilən, enerjili və təşəbbüskar bir şəxsiyyətdir. İnənirəm ki, mənim axıra çatdırıb bilmədiyim tələpəli məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırıb biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlərlə bəsləyirəm".

Bəli, 19 il prezidentlik fəaliyyəti müddətində Prezident İlham Əliyev ölkə daxilində və xarici aləmdə məhz həmin siyasətin daşıyıcısı və davamçısı kimi qəbul edilir. O da həqiqətdir ki, Ulu Öndərin əsasını qoyduğu daxili və xarici siyasət kursunun uğurla davam etdirilməsi sayəsində Azərbaycan bugünkü yüksəlişə və inkişafa nail olub. Ən əsası isə sentyabrın 27-dən başlayan, 44 gün davam edən və Dağlıq Qarabağ da daxil olmaqla işğal altındakı ərazilərimizin qaytarılması ilə nəticələnən Vətən Müharibəsi tariximizin ən parlaq səhifəsinə, Azərbaycan xalqının iftixar və qürur mənbəyinə çevrildi. Bir sözle, bütün mənalı həyatını öz xalqına bəxş etmiş Heydər Əliyevin böyük siyasi və dövlət xadimi kimi ideyaları və əməlləri əbədiyyətə qədər davam edəcək. Ulu Öndərin Özü də buna inanır və deyirdi: "Mən Azərbaycanda əbədi olacağam".

RƏFİQƏ KAMALQIZI

www.sesqazeti.az

“Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin fərdi hüquq və təhlükəsizliyi məsələsi **sırf Azərbaycanın daxili işidir”.** Bu barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev **”Report”**a müsahibəsində bildirib. **AZƏRTAC** müsahibəni təqdim edir:

- Ermənistanın Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan tərəfindən verilmiş son açıqlama ilə bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Ermənistanın 30 illik işğalına, etnik təmizləməyə və kütləvi dağıntılara baxmayaraq, Prezident İlham Əliyev 44 günlük Vətən müharibəsindən az sonra xoş niyyət nümayiş etdirərək ərazi bütövlüyünün və suverenliyin qarşılıqlı şəkildə tanınması əsasında sülh gündəliyini irəli sürmüşdür. Prezident İlham Əliyev dəfələrlə vurğulamışdır ki, Ermənistan və Azərbaycan arasında sülh sazişi üzrə danışıqlar və Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yaşayan erməni sakinlərlə təmaslar bir-birindən tamamilə ayrı iki xətdir.

Bu xüsusda, 2022-ci ildə Azərbaycan əsas mahiyyəti ərazi bütövlüyünün və suverenliyin qarşılıqlı şəkildə tanınmasından ibarət olan və sülh müqaviləsinin əsasını təşkil edəcək məşhur 5 prinsipini Ermənistanə təqdim etmişdir. 2022-ci ilin oktyabr ayında Praqa və Soçidə keçirilmiş görüşlərdə Azərbaycan və Ermənistan 1991-ci il Almatı bəyannaməsi əsasında bir-birinin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini qarşılıqlı şəkildə tanıdıqlarını bəyan etmişdir. Almatı bəyannaməsi ilə yeni müstəqillik qazanmış ölkələr SSRİ dövründə keçmiş müttəfiq respublikaların inzibati sərhədlərini tanıyırlar. Beləliklə, Praqa və Soçi sənədləri ilə Ermənistan Azərbaycanın Qarabağ üzərində suverenliyini tanımışdır.

Biz 2022-ci ilin sonuna qədər sülh sazişinin imzalanmasına ümid edirik, yeri gəlmişkən, sentyabrda Vaşinqton görüşündə bu məsələ də müzakirə olunmuşdu. Lakin Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqeyinə görə buna nail ola bilmədik. Ermənistan lap əvvəldən Qarabağ məsələsinin sülh sazişində yer almasına çalışırdı, lakin bu yanaşma Azərbaycan üçün qəbul edilməzdir.

Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin fərdi hüquq və təhlükəsizliyi məsələsi sırf Azərbaycanın daxili işidir və Azərbaycan özünün suverenliyinə aid olan məsələləri digər üçüncü tərəflə, o cümlədən Hayastan Respublikası ilə müzakirə etməyəcək. Qarabağ münaqişəsi həll olunub. Qarabağ Azərbaycan ərazisidir. Azərbaycan üçün Qarabağ məsələsi beynəlxalq gündəlikdən çıxıb. Təsədüfi deyil ki, Brüssel, Moskva, Praqa, Soçi görüşlərində qəbul edilən sənədlərdə Qarabağa istinad yer almır.

Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin fərdi hüquq və təhlükəsizliyi Azərbaycan Konstitusiyasına və qanunlarına uyğun həll olunacaq. Erməni sakinlərə heç bir xüsusi imtiyazın verilməsi nəzərdə tutulmur. Dedi-yim kimi, bu məsələnin Ermənistanə və digərlərinə heç bir aidiyyəti yoxdur. İstər Brüssel danışıqlarında, istərsə də keçən ilin sentyabr ayında Vaşinqtonda keçirilmiş görüşdə Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin hüquq və təhlükəsizliyinin məhz Azərbaycan Konstitusiyası çərçivəsində təmin edilməsi məsələsi müzakirə edilib.

Qarabağda yaşayan erməni sakinlərinin hüquq və təhlükəsizliyinin müzakirə olunması üçün hər hansı bir beynəlxalq mexanizmin yaradılmasından söhbət gedə bilməz və biz heç zaman buna razılıq verməmişik. Ermənistanın bununla bağlı iddiaları tamamilə məntiqsizdir və süni gərginlik yaratmaq məqsədi daşıyır. Azərbaycanın suverenliklə bağlı haqlı mövqeyi beynəlxalq müstəvidə qəbul olunur.

- Siz qeyd etdiniz ki, Ermənistanın qeyri-

“Bu məsələnin Ermənistanə və digərlərinə heç bir aidiyyəti yoxdur”

ri-konstruktiv mövqeyinə görə 2022-ci ildə sülh sazişinin imzalanmasına nail ola bilmədik. Bununla bağlı daha ətraflı fikirlərinizi almaq istərdik.

- İlk öncə qeyd edim ki, 2020-ci il noyabrın 10-da imzalanmış Bəyanatın müddəaları Ermənistan tərəfindən kobudcasına pozulur. Ermənistan ordusunun qalıqları hələ də Azərbaycan ərazilərindən tam olaraq çıxarılmayıb. Bizdə olan məlumatlara əsasən, Qarabağ bölgəsində təxminən 10 minlik şəxsi heyət qalmaqdadır. Qanunsuz erməni silahlı dəstələri yeni postlar və mühəndisistehkam qurğuları yaradır, ərazilərimizi 2021-ci ildə Ermənistanda istehsal edilmiş minalarla çirkləndirir, Azərbaycan ordusunun mövqelərini atəşə tutur. Faktiki olaraq yeni “təmas xətti” qurmağa çalışırlar.

Qazax rayonunun 7, Naxçıvanın isə 1 kəndi hələ də işğal altındadır. Laçın yolundan hərbi məqsədlər, o cümlədən silah-sursatın, minaların daşınması, şəxsi heyətin rotasiyası üçün istifadə olunurdu. Ermənistan 10 noyabr Bəyanatına zidd olaraq, Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı öhdəliklərini də yerinə yetirmir. Azərbaycanın qərb rayonlarından Naxçıvana bu günə qədər bir maşın belə keçməyib.

2022-ci ildə Praqa və Soçidə keçirilmiş görüşlərdə Ermənistanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyini tanımasına baxmayaraq, baş nazir və digər Ermənistan rəsmiləri tərəfindən vəziyyəti qəsdən gərginləşdirən, Azərbaycanın suverenliyini və ərazi bütövlüyünü sual altına qoyan, təhdid edən açıqlamaların verilməsi, addımların atılması davam edir və bu xətt son vaxtlar daha da güclənir.

Ermənistan məqsədli şəkildə prosesi pozaraq Azərbaycanla sülh müqaviləsinin imzalamadan yayınır və vaxt udmağa çalışır. Ermənistan rəsmilərinin “Qarabağın ətəfında demilitarizasiya olunmuş zonanın yaradılması”, “BMT-nin fakt-araşdırıcı missiyasının Qarabağa, Laçın yoluna göndərilməsi” kimi açıqlamaları qəbul edilməzdir.

Ermənistan hansı əsasla başqa bir ölkənin ərazisinə BMT və ya ATƏT missiyasının göndərilməsinə çağırır? Heç bir təşkilat Azərbaycanın razılığı olmadan belə addımlar ata bilməz və atmayacaq da. BMT qətnamələrində də aydın qeyd edilir ki, aidiyyəti ölkənin razılığı olmadan onun ərazisinə hər hansı bir missiya göndərilə bilməz. Ermənistanın Qarabağa, Laçın yoluna missiya göndərilməsi, xarici qüvvələrin gətirilməsi kimi açıqlamaları utopiyadan, geosiyasi avantüradan, süni gərginlik yaratmaqdan başqa bir şey deyil.

Ermənistan rəsmilərinin belə qıcıqlandırıcı açıqlamaları onların ikinci Qarabağ müharibəsindən əvvəl “Qarabağ Ermənistanıdır və nöqtə”, “Yeni ərazilər naminə yeni müharibə”, “Azərbaycana bir qarış da torpaq qaytarmayacağıq”, “7 şərt” kimi bəyanatlarını xatırladır.

Ermənistan Azərbaycanla şərt dilində danışımağa çalışır. Ermənistan başa düşməlidir ki, onun gələcəyi Azərbaycan və

Türkiyə ilə münasibətlərin normalaşdırılmasından keçir. Buna görə, Ermənistan ərazi iddialarından, müxtəlif narrativlər adı altında Azərbaycanın daxili işlərinə müdaxilədən əl çəkməli, Prezident İlham Əliyevin sülh gündəliyini qəbul etməlidir.

Dünya liderlərinə zənglərlə, özünü yalandan “demokratiya qalası” kimi qələmə verməklə, müxtəlif qətnamələrlə Ermənistan öz gələcəyini təmin edə bilməz. 30 il ərzində Ermənistan suverenlik, ərazi bütövlüyü ifadəsini eşitmək belə istəmirdi. Biz Ermənistanın siyasətində ardıcılıq görmürük. Baş nazir bir şey deyir, digər rəsmilər tamam ayrı şeydən danışır. Gah deyirlər ki, Laçın yoluna BMT missiyası getməlidir, gah da deyirlər ki, yox, Ermənistan Laçın yolu ilə məşğul olmayacaq. Gah deyirlər ki, 1991-ci il Almatı bəyannaməsi iki ölkə arasında delimitasiyanın əsasını təşkil etməlidir, gah da iddia edirlər ki, anklav kəndlərin hüquqi əsası yoxdur. Gah da Ermənistan lideri BMT tribunasından deyir ki, Azərbaycan xəritədə bizə göstərsin ki, Ermənistanın əraziləri hansıdır.

- Qarabağda yaşayan erməni sakinlərlə təmaslar barədə nə deyərdiniz?

- Qarabağda yaşayan erməni sakinlər son 30 ildə Ermənistanın və qanunsuz rejimin girovu olub. 30 illik işğal faktı bitdikdən sonra Azərbaycan özünün erməni sakinləri ilə təmas qurmağa hazır olduğunu bildirib. Son vaxtlar xaricdən ixrac olunmuş “Ruben Vardanyan” layihəsi ilə Qarabağda yeni reallığın yaradılmasına, vəziyyətin 1988-ci ilə gətirilməsinə, yeni status-kvonun yaradılmasına cəhdlər edilib.

Bildiyiniz kimi, Milli Məclisin deputatı Ramin Məmmədov Qarabağda yaşayan erməni sakinlərlə təmaslar üzrə məsul şəxs kimi müəyyən olunub. Martin 1-də Xocalıda ilkin təmaslar aparılıb. Təəssüf ki, təmaslardan sonra erməni sakinlərin nümayəndələrinin arzuolunmaz açıqlamalarının şahidi olduq. Lakin biz bu təmasları davam etdirməkdə qərarlıyıq.

Bizim fikrimizcə, martın 5-də Ermənistanın Xankəndi-Xəlfəli-Turşu torpaq yolunda törətdiyi təxribat həm də erməni sakinlərlə təmaslara mane olmağa hesablanıb. Biz Azərbaycanın suveren ərazilərinə silah daşınmasını Ermənistan tərəfindən ölkəməzə qarşı davam edən təcavüz və terror siyasəti hesab edirik. Ermənistan nədən başqa ölkənin suveren ərazisinə silah-sursat göndərməkdə davam edir? Gərginliyə görə bütün məsuliyyət Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə düşür.

Ermənistanın Azərbaycanla sülh müqaviləsinin imzalanmasını Qarabağda yaşayan erməni sakinlərinin hüquq və təhlükəsizliyi, beynəlxalq mexanizmin yaradılması ilə şərtləndirməsi tamamilə qəbul edilməz və təhlükəli yanaşmadır. Bu, faktiki olaraq ikinci Qarabağ müharibəsindən əvvəl “öz müqəddəratını təyin etmə”, “müstəqillik” nağıllarının indi başqa ad altında davam etdirilməsi anlamına gəlir. Prezident İlham Əliyev Münxen Təhlükəsizlik Konfransı zamanı vurğuladı ki, Ermənistanla sülh sazişinə Qarabağ məsələsi daxil edilməyəcək.

- Laçın yolunda yaranmış vəziyyət barədə nə deyərdiniz?

- Azərbaycanın Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdiyi ərazilərdə təbii sərvətlərimizin qanunsuz istismarına etiraz olaraq dekabrın 12-dən bəri Laçın-Xankəndi yolunda vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələri, ekofəallar aksiya keçirirlər. Cə-

nab Prezidentin dediyi kimi, bu şərəfli bir missiyadır. Qarabağdan təbii sərvətlərimiz talan olunub gözümüzün qabağında Ermənistanə daşınırdı. Hansı suveren ölkə buna dözər?

Bu, dinc bir aksiyadır, ora qatılanların avtomatı, topu-tankı yoxdur və qanuni tələblər irəli sürürlər. Amma Ermənistan indi də yeni bir narrativ ortalığa atıb. Guya Laçın yolu “blokada”dadır, Azərbaycan Qarabağda yaşayan erməni sakinlərə qarşı “genosid” törətməyə hazırlaşır. Biz ilk gündən demişik ki, Laçın yolu bağlanmayıb, Rusiya sülhməramlıları, Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi, humanitar yüklər rahat şəkildə yoldan keçir. Dekabrın 12-dən bu günə 3600-dən çox maşın Laçın-Xankəndi yolundan keçib. Məgər belə blokada olur?

Ermənistan bu tipli narrativlərlə beynəlxalq ictimaiyyəti çaşdırmaq, Azərbaycanın mövqelərinə zərbə vurmaq, sülh müqaviləsinin imzalanmasını yubatmaq, Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin Azərbaycanla reinteqrasiyasına mane olmaq niyyətindədir. Başqa bir narrativ də var: “Qarabağ bütün dünyadan təcrid olunub”. Bu adamlar başa düşmür ki, “Dağlıq Qarabağ” ayrıca bir subyekt deyil və ada kimi yaşaya bilməz. Bu ərazi Azərbaycanın tərkib hissəsidir. Erməni sakinlərin Azərbaycana reinteqrasiyası yeganə çıxış yoludur. Hesab edirik ki, 5 martda Ermənistanın törətdiyi təxribat bir daha onu göstərdi ki, Laçın yolunun son nöqtəsində, Ermənistan-Azərbaycan sərhədində sərhəd-nəzarət məntəqəsinin qurulması labüddür. Prezident İlham Əliyev Münxen Təhlükəsizlik Konfransında bu təkliflə çıxış etmişdi.

- Qərbi Azərbaycandan qovulmuş soydaşlarımız keçən il Qərbi Azərbaycan İcması yaratdılar. Bununla bağlı nə deyərdiniz?

- Qərbi azərbaycanlılar XX əsrdə 4 dəfə deportasiyaya məruz qalıblar. 1991-ci ildə qərbi azərbaycanlıların Ermənistandan qovulması prosesi tam başa çatdırılıb. Ermənistan bütünü mədəni irsimiz dağıdılıb, mənimsənilib. Yalnız İrevanda Göy Məscidi saxlayıblar, onu da fars məscidi kimi qələmə verirlər. 2020-ci ildə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun işğaldan azad edilməsi Qərbi Azərbaycandan olan soydaşlarımızı da ruhlandırdı. Onların qayıdış arzusu daha da gücləndi. 2022-ci ildə onlar təşkilatlanaraq Qərbi Azərbaycan İcması yaratdılar. Dekabrın 24-də Prezident İlham Əliyev icma ilə görüşdə faktiki olaraq Qərbi Azərbaycan mövzusunun millətimizin yeni strateji hədəfi kimi müəyyən etdi.

İcma bu yaxınlarda qayıdış konsepsiyasını hazırlayıb. Onlar sülh yolu ilə öz dədə-baba torpaqlarına geri dönmək, dinc yanaşı yaşamaq istəyirlər. Amma qayıdış beynəlxalq təhlükəsizlik təminatı altında olmalıdır. İcma həm də hesab edir ki, Qərbi Azərbaycana qayıdış məsələsi Ermənistanın öhdəliyi kimi Azərbaycan-Ermənistan sülh müqaviləsində təsbit olunmalıdır. Ermənistanın qərbi azərbaycanlıların dinc qayıdışını özünün ərazi bütövlüyünə təhlükə kimi görməsi bir daha onun qeyri-konstruktivliyini və etnik nifrət siyasəti yürütdüyünü göstərir.

Ermənistan rəsmiləri elə düşünürlər ki, Qarabağ məsələsində spekulasiyanı əbədi olaraq davam etdirə biləcəklər. Bir şey aydındır ki, Ermənistan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanımasa və ya kağız üstündə tanıyaraq öz dağıdıcı əməllərini davam etdirsə, o zaman Azərbaycan da rəsmi şəkildə Ermənistanın ərazi bütövlüyünü tanımayacaq.

Ardı Səh. 5

“Bu məsələnin Ermənistana və digərlərinə heç bir aidiyyəti yoxdur”

Əvvəli Səh. 4

Əgər Ermənistan Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yaşayan erməni sakinlər üçün hansısa “status” tələb etməyə davam edərsə, o zaman Azərbaycan da Ermənistandan didərgin düşmüş qərbi azərbaycanlılara Ermənistanın status verməsi məsələsini qaldıracaq.

- *Avropa İttifaqının (Aİ) Ermənistandakı missiyasına dair fikirlərinizi də almaq istərdik.*

- 2022-ci ilin oktyabr ayında Praqa danışıqları zamanı razılaşdırılmış məqamlardan əlavə Aİ missiyasının mandatına yeni məqamların daxil edilməsi bizim üçün gözənilməz oldu və bu bizdə, açığı inamsızlıq yaradı. Bundan əlavə, iki aylıq müddət bitdikdən sonra tələm-tələsik yeni missiya, özü də bu dəfə ikillik müddətə təsis edildi.

Əlbəttə, Ermənistan öz ərazisinə nəinki Aİ-nin missiyasını, digər ölkələri də çağırır bilər. Amma Aİ missiyası Azərbaycanla sərhəddə yerləşdiyi üçün Azərbaycanın mövqeyi, narahatlığı nəzərə alınmalıdır. Özü də bu missiya iddia edildiyi kimi, mülki missiya deyil, onun tərkibində keçmiş hərbiçilər, polis əməkdaşları yer alıb.

Bizim təxminlərimiz özünü doğrultdu. Ermənistan missiyadan sui-istifadə edir. Son vaxtlar Ermənistan ordusu şərti sərhəddə mövqelərimizi atəşə tutub-

lar. Müdafiə Nazirliyinin açıqlaması ilə yəqin ki tanış olmusunuz, orada deyilir ki, Ermənistan bununla Azərbaycanı cavab atəşi açmağa təhrik edir. Məqsəd Aİ missiyasında yanlış rəy formalaşdırmaq və vəziyyəti süni olaraq gərginləşdirməkdir. Ermənistan düşünür ki, Aİ missiyasının gəlməsi ilə onun təhlükəsizliyi təmin olunub və indi diqqətini Qarabağda pozuculuq əməllərini davam etdirməyə yönəldə bilər. Biz hesab edirik ki, Cənubi Qafqaz regionu geopolitik rəqabət məkanı olmamalıdır. Amma Ermənistan fərqli mövqedədir.

- *Ermənistanın Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı ilə münasibətləri gündəngünə soyuqlaşır.*

- Ermənistan daim ümid edirdi ki, KTMT ölkələri onun Azərbaycanın ərazilərini işğalda saxlamasına kömək etməlidir. Amma həmin ölkələr Ermənistanın bu avantürist siyasətinin alətinə çevrilmək istəmirdilər. Yəni, Ermənistan özünü yanlış addımları ilə pis vəziyyətə salıb. KTMT-nin keçmiş baş katibi Yuri Xaçaturovun vəzifədə ola-olma necə hörmətsiz qaydada geri çağırılıb cinayət işi açmaları hamının yadındadır. Bu, əslində bütün KTMT üzv ölkələrinin təhqir olunması idi.

Son vaxtlar Ermənistan öz ərazisində KTMT-nin təlimlərinin keçirilməsindən imtina etdi. İndi də artıq Baş katibin müavini kvota-

sından imtina ediblər. Hayastan Respublikası hesab edir ki, bütün dünya bunlara borcludur, hamı gəlib onların əvəzinə Azərbaycana qarşı vuruşmalıdır. Və əsassız iddiaları qəbul edilmədiyi üçün hamıdan inciyirlər. KTMT üzv ölkələri Ermənistanın ikili oyun oynadığını yaxşı bilirlər.

- *Biz Ermənistanın itkin düşmüş azərbaycanlıların taleyinin müəyyən edilməsində də maraqlı olmadığımızı görürük.*

- Bəli, Ermənistan Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı itkin düşmüş 3900-ə qədər soydaşımızın taleyinin müəyyənləşdirilməsi üçün əməkdaşlıq etmir, onların basdırıldığı kütləvi məzarlıqların yerlərini bildirməkdən boyun qaçırır. Bizim bu məsələdə Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinə də müəyyən suallarımız var. BQXK itkin düşmüş azərbaycanlılarla bağlı demək olar ki heç bir iş görmür. Bundan əlavə, BQXK-nın Xankəndi Ofisi hələ də Bakı Ofisinə deyil, siyasi cəhətdən Cənəvrəyə, logistika cəhətdən İrəvan ofisinə tabe olmaqla davam edir. Təəssüf ki, BQXK bizim etimadımızdan sui-istifadə edir. Artıq rəsmi qaydada BQXK-nı Azərbaycanın suverenliyinə zidd olan bu praktikaya son qoymağa və Xankəndi Ofisinin Bakı Ofisinə tabe etdirilməsinə dair Azərbaycana konkret vaxt cədvəli təqdim etməyə çağırışıq.

Azərbaycan ilə Türkiyə hər zaman bir-birinin yanındadır!

Rəcəb Tayyib Ərdoğan YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Türkiyə Cümhuriyyətinin Prezidenti, hakim Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AK Parti) Sədri Rəcəb Tayyib Ərdoğan Ankarada səfərdə olan Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini partiyasının mərkəzi qərargahında qəbul edib. Nümayəndə heyətini salamlayan Rəcəb Tayyib Ərdoğan iki qardaş ölkə arasındakı münasibətlərin nümunəvi xarakter daşdığını və uğurlu inkişaf etdiyini söyləyib.

O, Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndə heyətinin Türkiyəyə səfərinin mühüm mənəvi və siyasi əhəmiyyətə malik olduğunu, dostluq və qardaşlıq örnəyi kimi minnətdarlıq doğurduğunu bildirib. Rəcəb Tayyib Ərdoğan baş vermiş təbii fəlakətin nəticələrinin aradan qaldırılması istiqamətində göstərdiyi qardaş dəstəyinə görə Azərbaycan dövlətinə və Prezident İlham Əliyevə təşəkkürünü bildirib.

Səmimi qəbula görə minnətdarlığını bildiren YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov tarixi köklərə və ortaq dəyərlərə əsaslanan Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin hər iki ölkənin liderlərinin məqsədyönlü siyasəti nəticəsində strateji müttəfiqlik zirvəsinə yüksəldiyini söyləyib.

Azərbaycan ilə Türkiyənin hər zaman bir-birinin yanında olduğunu vurğulayan YAP Sədrinin müavini qardaş ölkənin zəlzələnin yaratdığı ağır fəsadları tezliklə aradan qaldıracağına əminliyini ifadə edib. İki ölkənin hakim partiyaları arasında münasibətlərin yüksələn xətt üzrə inkişaf etdiyini diqqətə çatdıran YAP Sədrinin müavini qarşıdan gələn seçkilərdə Rəcəb Tayyib Ərdoğan rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti adından uğurlar arzulayıb.

Qeyd edək ki, YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətində Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Türkiyə dostluq qrupunun üzvü Ramil Həsən, YAP Mərkəzi Aparatının informasiya texnologiyaları və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Nurlan Qələndərov və Beynəlxalq əlaqələr və humanitar məsələlər şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi Taleh Həsənzadə təmsil olunurlar.

Çinin nüfuzlu nəşri X Qlobal Bakı Forumundan yazır

Çinin 350 milyon oxucusu olan nüfuzlu “China Daily” qəzeti “Dünya bu gün: Çağırışlar və ümidlər” mövzusunda keçirilən X Qlobal Bakı Forumunu diqqətdə saxlayıb. Qəzet AZƏRTAC ilə əməkdaşlıq çərçivəsində agentliyin Forumu dair materiallarını internet sahifəsində yerləşdirib. Materiallardan biri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədrləri və İdarə Heyətinin üzvləri ilə görüşünə aiddir. Məqalədə qeyd olunub ki, həmin görüşdə Mərkəzin həmsədrləri və üzvləri ötən 10 il ərzində Mərkəzin sıralarının genişləndiyini və beynəlxalq səviyyədə nüfuzlu bir təsisatə çevrildiyini vurğulayıblar. Azərbaycan Prezi-

denti isə Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinə göstərdiyi dəstəyi bundan sonra da davam etdirəcəyini deyərək, bu təsisatın beynəlxalq səviyyədə nüfuzunun və çəkisinin artırılmasının, vacib platformaya çevrilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Məqalədə dövlətimizin başçısının Cənubi Qafqazda sülh və təhlükəsizlik məsələləri, Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşdırılması və sülh müqaviləsi üzrə danışıqlar prosesi, ölkəmizin Avropanın enerji təhlükəsizliyində oynadığı rol, Azərbaycanın 2030-cu ilədək inkişaf strategiyası, bu xüsusda nəqliyyat-logistika imkanlarının artırılması, rəqəmsal transformasiya, həmçinin enerji resurslarının inkişafı

və ixracı konsepsiyaları barədə ətraflı məlumat verdiyi diqqətə çatdırılıb.

“China Daily”nin Bakı Forumuna aid növbəti materialı isə 3-cü panel iclasında “Çoxtərəfliyin yenidən kəşfi: qoşulmanın yeni dövrü?” mövzusunda müzakirələrdən bəhs edir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyevin həmin müzakirələrdəki çıxışına toxunan nəşr, onun multilateralizmin Azərbaycanın konsepsiyalarından biri olması fikrini qeyd edib. Məqalədə Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi uğurlu fəaliyyətindən danışılıb, Hərəkatın təşəbbüsü ilə BMT Baş Assambleyasının COVID-19 pandemiyasına qarşı Xüsusi Sessiyasının keçirildiyi vurğulanıb.

Dostluq və qardaşlığımız sarsılmazdır!

Ankarada YAP Sədrinin müavini ilə AK Parti Sədrinin birinci müavini arasında görüş keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti qardaş Türkiyə Respublikasına səfər edib. Səfər çərçivəsində martın 13-də Ankarada YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov ilə Türkiyənin hakim Ədalət və İnkişaf Partiyası (AK Par-

Tahir Budaqov fəlakətlə əlaqədar Türkiyə xalqına başsağlığı verib, yaralananlara isə Allahdan şəfa diləyib.

YAP Sədrinin müavini təbii fəlakətin baş verməsinin ardından dərhal Azərbaycanın qardaş ölkəyə dəstək göstərdiyini xatırladaraq acı faciənin fəsadlarının aradan qaldırılması üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın müvafiq göstərişləri ilə təxirəsalınmaz tədbirlər həyata keçirildiyini diqqətə çatdırıb. O, Azərbaycan xalqının könüllü şəkildə müxtəlif təşəbbüslər irəli sürərək maddi və mənəvi dəstək göstərməsinin sarsılmaz birlik nümunəsi olduğunu vurğulayıb. Tahir Buda-

qov bütün Azərbaycan xalqı kimi, Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvlərinin də zəlzələdən əziyyət çəkən qardaşlarımıza öz dəstəyini və köməyini esirgəmədiklərini qeyd edib.

YAP Sədrinin müavini Türkiyənin qüdrətli dövlət kimi istənilən çətinliyin öhdəsindən gəlmək iqtidarında olduğunu bildirib. O, Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəhbərliyi ilə görülmüş işlərin nəticəsində təbii fəlakətin

nəticələrinin tezliklə aradan qaldırılacağına əminliyini ifadə edib, Azərbaycanın hər zaman sevincimizin və kədərimizin bir olduğu dost və qardaş Türkiyənin yanında olduğunu vurğulayıb. Qarşıdan gələn seçkilərin qardaş ölkənin gələcəyi üçün uğurlu olmasını arzu edən Tahir Budaqov "Türkiyə xalqı müdrikdir və inanıram ki, düzgün seçim edərək son illərdə qazanılan möhtəşəm uğurların davamına səs verəcək", - deyərək bildirib.

Görüşdə YAP ilə AK Parti arasındakı münasibətlərin hazırkı durumu və perspektivləri ilə əlaqədar də fikir mübadiləsi aparılıb. 2021-ci ildə iki partiya arasında imzalanmış Əməkdaşlıq Protokollarından irəli gələrək mühüm addımların atıldığı, qarşılıqlı səfərlərin əlaqələrin inkişafına əhəmiyyətli töhfə olduğu diqqətə çatdırılıb.

Daha sonra qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər müzakirə olunub.

Qeyd edək ki, YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətində Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Türkiyə dostluq qrupunun üzvü Rəhil Həsən, YAP Mərkəzi Aparatının informasiya texnologiyaları və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Nurlan Qələndərov və Beynəlxalq əlaqələr və humanitar məsələlər şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi Taleh Həsənzadə təmsil olunurlar.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının məlumatı

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası Qarabağın erməni ictimaiyyətinin nümayəndələrini reintegrasiya ilə bağlı təmasların davam etdirilməsi, habelə Qarabağda infrastruktur layihələrinin reallaşdırılması məsələlərinin müzakirəsi üçün ikinci görüşə dəvət edir. Görüşün yaxın günlərdə Bakı şəhərində keçirilməsi təklif olunur.

Azərbaycana qarşı təzyiq qəbul edilməz və qeyri-mümkündür!

İLHAM ƏLİYEV: "Mən hətta Avropa Parlamentinin müxtəlif vaxtlarda qəbul etdiyi anti-Azərbaycan qətnamələrinin sayını da yaddan çıxarmışam"

Yenə də eyni ssenari, eyni istiqamət - bu günlərdə Avropa Parlamenti növbəti dəfə ermənipərəst mövqe nümayiş etdirərək, Azərbaycana qarşı tamamilə yalanlardan ibarət növbəti, Ermənistanın irəli sürdüyü əsassız iddia və ittihamlardan ibarət böhtan xarakterli qətnamə layihəsinin ilkin mətnində Azərbaycanın guya Ermənistanla "hərbi təcavüz etməsi", Laçın yolunun guya "blokada"da olması kimi iddialar, eləcə də "Minsk qrupu", "status", "Dağlıq Qarabağ" və sair bu kimi son istifadə müddəti illər öncə tükənmiş, çürümüş, iylənmiş sərəmsəmləmələr yer alıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev cənablarının söylədiyi kimi, bu mənasız kağız parçaları o qədərdir ki, sayı da yaddan çıxıb: "Mən hətta Avropa Parlamentinin müxtəlif vaxtlarda qəbul etdiyi anti-Azərbaycan qətnamələrinin sayını da yaddan çıxarmışam". Bunu Prezident İlham Əliyev Avropa Parlamentinin Xarici Əlaqələr Komitəsinin sədri Devid MakAlisterin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edərkən çıxışı zamanı deyib. Dövlət başçısı bildirib ki, ola bilsin, 10-dan artıq qətnamədən söhbət gedir. Xüsusən də, Vətən müharibəsindən sonra bir qətnamə qəbul edilib. Bu, ayrıca narahatlıq doğurur, çünki həmin qətnamədə Qarabağda erməni mədəni irsinin dağıdılmasına istinad edilir. Bu isə həqiqətə uyğun deyil!

FAKTLARA ƏSASLANMAYAN QƏRƏZLİ QƏTNAMƏ

Bəli, bu sözügedən təşkilatın həqiqətləri görməzdən gələrək ölkəmizə qarşı nə birinci, nə də sonuncudur. Burda yadıma küçə uşaqlarının işlətdikləri söz düşdü: "bez prizovniy". Əvvəldən sona qədər yalanlardan ibarət olan kağız parçasında guya bu gün Azərbaycan Laçın yolunun "blokada"da olmasını bildirir. Ancaq artıq 2 aydan çoxdur ki, azərbaycanlı könüllü ekofəalları və gənclərin Laçın-Xankəndi yolunda keçirdikləri etiraz aksiyasının məqsədini - "Qızılbulaq" və "Dəmirli" yataqlarının qanunsuz istismarının dayandırılmasını, monitorinqin keçirilməsinə icazə verilməsi ilə tarixi Zəfər düşmənlərimizi və Ermənistanın təcavüzkar və işbalçı olduğunu şahididir. Eyni zamanda, bu yerdə soruşmaq lazımdır ki, yol necə bağlıdır ki, hər gün oradan onlarla avtomobil bu yoldan keçir?

Həmçinin, böhtan xarakterli qəbul edəcəkləri kağız parçasında Azərbaycanın guya Ermənistanla "hərbi təcavüz etməsi" bildirilir. Əslində isə, Ermənistan üçtərəfli Bəyannamənin müddəalarını bu günə kimi kobud şəkildə pozaraq, mütəmadi olaraq Azərbaycana qarşı təcavüzkar olduğunu göstərməkdədir. Baxmayaraq ki, dünyanın bir sıra aparıcı dövlətləri, həmçinin nüfuzlu beynəlxalq təşkilatları bu işğalçı şəkildə etiraz etmir, ancaq fakt faktlığında qalır. Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış əraziləri 30 ilə yaxın müddətdə Ermənistan ordusu tərəfindən işğal olunmuşdu. Hətta dünyanın ən nüfuzlu təşkilatı olan BMT Təhlükəsizlik Şurası Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal etdikləri Azərbaycan ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxarılması barədə 4 qətnamə qəbul etmişdi. Eləcə də digər nüfuzlu beynəlxalq təşkilat olan AŞPA, QİƏT, Avropa İttifaqı, Qoşulma Hərəkatı bu mövzuda qətnamə qəbul ediblər. Bütün bunlar Ermənistanın işğalçı dövlət olduğunu beynəlxalq səviyyədə tanınması deməkdir. Təəssüf ki, dünyada baş alıb gedən ikili standartlar və islamofobiya əsl həqiqətin üzə çıxmasına problem yaradır. Lakin Azərbaycan Prezidentinin üzaqgörənliyi, siyasi iradəsi və rəşadətli Ordumuzun milsiz qəhrəmanlığı sayəsində Ermənistanın 30 illik işğalına son qoyuldu. Və 44 günlük Vətən müharibəsindəki tarixi faktları, real həqiqətləri inkar etməklə nəyə nail olmağın mümkün olmadığını 44 gündə 30 illik işğalına son qoyulması ilə tarixi Zəfər düşmənlərimizi və onların xarici havadarlarını yasa qər qədib. Buna görə də hər fürsətdə Azərbaycana qarşı addıma, müxtəlif çirkin vasitələrə əl atan Avropa Parlamenti "erməni sevgisini" nümayiş etdirmək üçün martın 14-də qəbul edəcəkləri qətnaməsi də buna daha bir sübutdur. Və bir daha onu da bilməlidirlər ki, Ermənistanın irəli sürdüyü əsassız iddia və ittihamlardan ibarət böhtan xarakterli qətnamələri Azərbaycan Prezidentinin söylədiyi kimi, mənasız bir kağız parçası olaraq müstəqil siyasət yeridən Azərbaycana təzyiq göstərilməsi qəbul edilməz və qeyri-mümkündür. Və uydurma faktlar əsasında hazırlanan bu qətnamənin Azərbaycan üçün heç bir əhəmiyyəti yoxdur.

Bir sözlə, Avropa Parlamenti Azərbaycanla bağlı son qərəzli qətnaməni qəbul etməklə öz riyakarlığını, ikiüzlülüynü bir daha nümayiş etdirdi. Ancaq Avropa Parlamenti bir həqiqəti anlamalıdır ki, bu günə kimi hazırladıqları qondarma qətnamələri Azərbaycan xalqının yüksək milli, mənəvi və mədəni dəyərlərinə kölgə sala bilməyəcək adı bir kağız parçasıdır. Və Avropa Parlamentinin bizimlə bu yollarla danışıqlarının heç bir mənası yoxdur. Onların qəbul etdiyi sənədlər bizim üçün kağız parçasından başqa bir şey deyil. Bizim işimiz haqq işidir. Biz öz mövqelərimizi istənilən səviyyədə müdafiə edirik və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu istiqamətdəki siyasəti xalq tərəfindən bir-mənəli olaraq dəstəklənir. Dövlət başçımızın dediyi kimi: "Azərbaycan xalqı heç vaxt imkan verməz ki, xaricdən idarə olunan qruplaşma ölkəmizdə hansısa mövqeyə sahib olsun. Biz bundan sonra da demokratik inkişafı bağlı səylərimizi artıracağıq, gələcək fəaliyyətimizdə də bu istiqamət önəmli yer tutacaqdır". Bu sözlər də Prezident İlham Əliyevin ikili standartlardan yararlananların ədalətə çağırışıdır.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini - Mərkəzi

Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin qardaş Türkiyə Respublikasına səfəri çərçivəsində AK Parti Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini, Bursa millət vəkili Efkən Ala ilə görüş keçirilib.

AK Parti Sədrinin müavini, Bursa millət vəkili Efkən Ala istər Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin, istərsə də Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndə heyətinin Türkiyəyə səfərinin zəlzələnin ağır fəsadlarını yaşayan Türkiyə xalqına böyük mənəvi dəstək kimi mühüm əhəmiyyətə malik olduğunu bildirib. O, bütün taleyüklü məqamlarda Azərbaycan ilə Türkiyənin qardaşlıq nümunəsi ortaya qoyduğunu, Türkiyədə zəlzələdən əziyyət çəkənlərə Azərbaycan dövləti və xalqı tərəfindən göstərilən yüksək dəstəyin bu reallığın bariz örnəyi olduğunu diqqətə çatdırıb.

Türkiyə və Azərbaycan qədr bir-birinə mənəvi-siyasi cəhətdən yaxın ikinci ölkənin olmadığını söyləyən Efkən Ala "Qardaşlarımızın dəstəyi ilə bu sınaqdan da alnıcaq çıxacaq, qarşıda duran bütün vəzifələri uğurla yerinə yetirəcəyik" deyib.

Baş vermiş zəlzələ nəticəsində həlak olanların yaxınlarına və ailələrinə, qardaş Türkiyə xalqına başsağlığı verən, xəsarət alanlara isə şəfa diləyən YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov Azərbaycanın hər zaman Türkiyənin yanında olduğunu vurğulayıb. O, iki dost, qardaş və strateji müttəfiq ölkənin daim bir-birinə qətiyyətli dəstək ifadə etdiyini, Böyük öndər Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın sevinci sevincimiz, kədəri kədərimizdir" və ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin "Türkiyə ilə Azərbaycan bir millət, iki dövlətdir" kəlamlarının öz əməli təsdiqini tapdığını söyləyib. "Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri, dostluğumuz, qardaşlığımız dünyaya

“Bütün taleyüklü məqamlarda Azərbaycan və Türkiyə qardaşlıq nümunəsi ortaya qoydu”

YAP Sədrinin müavini ilə AK Parti Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini arasında görüş keçirilib

örnəkdir və ikinci belə nümunə yoxdur", - deyən YAP Sədrinin müavini Azərbaycan xalqının və dövlətinin zəlzələnin nəticələrinin aradan qaldırılması ilə əlaqədar qardaş Türkiyəyə dəstəyinin davamlı olduğunu bildirib.

"Prezident İlham Əliyev Türkiyəyə səfəri çərçivəsində cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanla görüşü zamanı qardaş Türkiyənin zəlzələnin nəticələrini tezliklə aradan qaldıracağına əminliyini ifadə etdi", - deyərək vurğulayan Tahir Budaqov bildirib

ki, son 20 ildə reallaşdırılmış möhtəşəm layihələr, qazanılmış uğurlar nəticəsində Türkiyənin potensialı və gücü kifayət qədər artıb, qardaş ölkə dünya miqyasında söz və nüfuz sahibinə çevrilib. Şübhə yoxdur ki, "Böyük və güclü Türkiyəni birlikdə quraq" çağırışı ilə çıxış edən cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəhbərliyi ilə qardaş ölkə acı faciənin nəticələrini tezliklə aradan qaldıracaq, bütün hədəflərini gerçəkləşdirəcək.

Görüşdə Yeni Azərbaycan Par-

tiyası ilə AK Parti arasında iki il əvvəl imzalanmış Əməkdaşlıq Protokolu çərçivəsində görülən işlərin cari vəziyyətindən və qarşıda duran vəzifələrdən bəhs edilib, qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər müzakirə olunub.

Qeyd edək ki, YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi

nümayəndə heyətində Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Türkiyə dostluq qrupunun üzvü Ramil Həsən, YAP Mərkəzi Aparatının informasiya texnologiyaları və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Nurlan Qələndərov və Beynəlxalq əlaqələr və humanitar məsələlər şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi Taleh Həsənzadə təmsil olunurlar.

Hər bir xalq görkəmli şəxsiyyətləri ilə tanınır. Onlar xalqın zəkasını, elmini, mədəniyyətini, mənəviyyatını dünyaya nümayiş etdirir. Ölkəmiz bəşəriyyətə verdiyi tarixi şəxsiyyətləri ilə daim özünüb, fəxr edib. Adı ölkəmizdən çox-çox uzaqlarda şöhrət tapmış dövlət xadimləri, siyasətçilər, uzaqgörənliyi ilə tanınan müdrik şəxsiyyətlər haqqında söz düşəndə ilk növbədə ümummilli lider Heydər Əliyevin adı çəkilir.1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə yenidən hakimiyyətə qayıdışı ilə dövlətçilik tarixinin yeni mərhələsinin, müstəqilliyi əbədləşdirən uğurlu bir yolun başlanğıcını qoydu. Böyük dövlət xadimi həmin dövrdən başlayaraq Azərbaycanın problemlərinin mürekkəb düynələrini açmalı oldu. İnsanlar tərəddüd və şübhə içində idilər. Buna baxmayaraq Ümummilli liderimizin adı insanların içindəki ümid işığını tam sönməyə qoymamışdı. Zaman göstərdi ki, o böyük şəxsiyyətə üz tutan insanlar yanılmayıblar. Dərin böhranlardan çıxıb inkişaf yoluna qədəm qoymuş Azərbaycan Respublikasında Heydər Əliyevin möcüzəsidir. Azərbaycan xalqı bu illər ərzində müasir dünyada nüfuzlu siyasət nəhəngi kimi tanınan Heydər Əliyevi milli-mənəvi dəyərlərimizin təəssübkeşi dövlətimizin qaranlıq kimi dəyərləndirmişdir.

Ümummilli lider Heydər Əliyev özündən sonra çox zəngin və çoxşaxəli irs qoymuşdur. Azərbaycanı, onun inkişaf mərhələlərini Heydər Əliyevdən ayrı təsəvvür etmək mümkün deyildir. Müasir Azərbaycanda dövlət quruculuğunun, iqtisadi dirçəlişin, siyasi şüurun, sosial həyatın 31 ildən artıq bir

Ulu Öndərin ən böyük arzusu Azərbaycanı bütöv görmək idi

Namiq Rüstəmov
Gədəbəy rayon Statistika idarəsinin rəisi, Statistika ərazi partiya təşkilatının sədri

dövrünü əhatə edən zaman kəsiyi böyük dövlət xadimi, ensiklopedik biliyə, fenomenal yaddaşa və uzaqgörənliyə malik tarixi şəxsiyyətin - Heydər Əliyevin adı, onun titanik fəaliyyəti nəticəsində öz xalqı üçün gerçəkləşdirdiyi konkret işlərlə bağlıdır. Ulu Öndər siyasəti istedadı və yorulmaz təşkilatçılıq bacarığı sayəsində yeni Azərbaycanı, onun bugünkü sürətli inkişaf parametrlərini yaratmış və gələcək prioritetlərini müəyyən etmişdir. Məhz buna görə də Azərbaycan tarixinin 1969-cu ildən bəri yaşanan dövrü Hey-

dər Əliyevin adı ilə sıx bağlıdır və tariximizə Heydər Əliyev dövrü kimi həkk olunmuşdur. Həmin dövrün isə Azərbaycanın gələcək taleyi baxımından başlıca məzmunu azərbaycançılıq idi. Bu mənada azərbaycançılığın ən parlaq səhifələri də elə bu illərdən etibarən yazılmışdır. Heydər Əliyev mövcud olan ideologiyaların qəlibləri çərçivəsində Azərbaycanda milli ruhun tamamilən sıxışdırılmasına nəinki yol verməmiş, əksinə, onu yüksəltmək naminə bütün imkanlardan maksimum dərəcədə istifadə etməyə çalışmışdır. Heydər Əliyev milli özünüdərk duyğularını ideoloji sistemin keçmiş buxovlarından xilas edərək xalqın tarixi yaddaşının özünə qaytarılması kimi təməl prinsiplər əsasında milli ruhun hədsiz yüksəlişini təmin etmiş, xalqımızın illərdən bəri sıxılıb qalmış dövlətçilik ideyasının gələcəkdə böyük hərəkətverici qüvvəyə çevrilməsi üçün münbit zəmin yaratmışdır.

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Azərbaycan Ordusu Vətən müharibəsində parlaq Qələbə qazanaraq işğal altındakı torpaqlarımızı azad edib, ölkəmizin ərazi bütövlüyü təmin olunub. Ulu Öndərin ən böyük arzusu Azərbaycanı bütöv görmək idi. Ümummilli Liderin məcburi köçkünlər qarşısında çıxış-

larının birində böyük inamla söylədiyi bu sözlər yada düşür: "Arzu edirəm ki, sizinlə birlikdə gedək Şuşaya. Gedəcəyik, inanın ki, gedəcəyik. Şuşa Azərbaycanın gözüdür, hər bir azərbaycanlı üçün iftixar mənbəyidir. Şuşa bizim mədəniyyətimizin, tariximizin rəmzidir. Şuşa hamı üçün əzizdir. Amma təkəcə Şuşa yox, Laçın dağları da əzizdir. Biz heç vaxt Laçınsız yaşaya bilmərik. Ağdam kimi gözəl bir şəhər, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı, Kəlbəcər o bulaqları, Kəlbəcər o isti suyu - biz onlarsız yaşaya bilmərik".Ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi nəticəsində Azərbaycan tarixi zəfərlərə imza atdı. Bu gün Ulu öndərin vəsiyyəti yerinə yetirilib və onun, həmçinin bu günü görmədən həyatdan getmiş yüz minlərlə insanın, şəhidlərimizin ruhu şaddır. Bu gün Şuşada, Laçında, Ağdamda, Füzulidə, Cəbrayıld, Zəngilanda, Qubadlıda, Kəlbəcərdə üçrəngli bayrağımız əzəmətlə dalğalanır.

Bu gün ulu öndər Heydər Əliyevin siyasətinin layiqli davamçısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev dövlətimizin qüdrətlənməsi və nüfuzunun artması, xalqın maddi rifahının yüksəlməsi naminə misilsiz xidmətlər göstərir. Bu gün Azərbaycan öz sözünü deməyə qadir bir ölkədir. Müasir Azərbaycanın nail olduğu uğurlar vaxtilə onların təməlini qoyan və inkişaf perspektivini istiqamətləndirən dünya şöhrətli siyasi lider, xalqın böyük oğlu Heydər Əliyevin ölcüyə gəlməz fəaliyyətinin bəhrəsidir.

Fransanın dil şousu: Korsika, yoxsa erməni?

rının həyata keçməsinə yardımçı oldular. Azərbaycana 20 faizlik ərazilərdən ermənilərin xeyrinə əl çəkməsi üçün təzyiqlərini artırıdılar. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsi belə Fransa da daxil, həmsədr ölkələri ədaləti bərpa etməyə yetərli olmadı. Çünki, Paris, Moskva və Vaşinqton beynəlxalq qanunları yox, şəxsi maraqlarını üstün hesab etdilər, onların məsələyə "xristian qardaşlığı" prizmasından yanaşması bəzi ölkələr və xalqlar arasında nizami pozdu, kaos yaratdı, qanunlar işlək vəziyyətdən passiv duruma salındı.

Bu gün korsikalıların dilini yasaqlayan, onların milli kimliyinə təcavüz edən, bütün hüquqlardan məhrum edən, söz və mətbuat, sərbəst toplaşmaq azadlıqlarını məhdudlaşdıran Fransa paytaxt Parisdən min kolometrlərlə uzaqda - Cənubi Qafqazda bir ovuc erməninin hüquqlarının müdafiəçisi rolunda çıxış etməsi gülüc doğurur. Öz gözündə tiri görməyə Fransa Qarabağda tük axtarır. Bu, əslində erməniləri müdafiə etməkdən daha çox onlar üzərindən növbəti oyunun qurulduğunu göstərir. Erməniləri müdafiə etmək, onlara dəstəkləmək Makronlu Fransanın strateji planının tərkib hissəsi ola bilər, amma bir məqsəd ola bilməz. Ermənilərin daha yaxşı yaşaması üçün onların istəyini Fransada da reallaşdırmaq olardı, erməni dilini, dinini, tarixi abidələrini, "irsi"ni qorumaq üçün uzaq Qarabağa gəlməyə ehtiyac qalmazdı və bunu öz ərazisində də edə bilərdi, müharibə, dava-dalaş olmadan.

Korsikada nə baş verir?

"Korsikada yalnız fransız dilinin istifadə olunma bələcəyinə dair hökm isə ayrılır."

"Göründüyü kimi, Fransanın imperiya siyasətinin qurbanı olan Korsika 227 ildir ki, əsarətdədir. Bu müddət ərzində adada dəfələrlə üsyan qalxıb"

Bu gün Fransanın Korsika adası qaynar qazanı xatırladır. Adaya həm də Avropanın gələcəyini həll edəcək hərbi-siyasi platforma kimi də baxa bilərik. İlk baxışda Korsikada baş verənləri sıradan bir hadisə kimi qəbul etmək olardı. Amma rəsmi Parisin reaksiyasından da görünür ki, korsikalıların müstəqillik tələbi müvəqqəti xarakter daşımır və bütün Avropa üçün precedent sayıla bilən təhlükəli gələcəyin anonsudur. Niyə məhz Korsika, sualının cavabı isə tarixin səhifələrində gizlənib.

Tarix və coğrafiya

Fransa ərazisi sayılan Korsika Aralıq dənizinin şimal hissəsində yerləşir. Sahəsi. 8,7 min km². Adanı Apenin yarımadasından Korsika boğazı, Sardinia adasından isə Bonifacio boğazı ayırır. Korsikada qədimdən İberiya və Liquriya tayfaları məskunlaşıb. Eramızdan əvvəl Roma, eramızın 6-8-ci əsrlərində isə Bizans tərəfindən işğal edilib. 1347 ildə burada Genovyanın hökmranlığı bərqərar oldu. 1729 ildə korsikalıların yadelli ağalığına qarşı üsyanı başlandı. Kompayen konvensiyası (1764) və Versal müqaviləsinə (1768) görə Fransanın tabeliyinə keçib, 1796 ildə isə qəti olaraq ona birləşdirilib. 1942 ilin noyabrında Korsikanı italyan və alman qoşunları işğal edib. Napoleon Bonapart da Korsikadakı Ayaçço şəhərində doğulub.

Göründüyü kimi, Fransanın imperiya siyasətinin qurbanı olan Korsika 227 ildir ki, əsarətdədir. Bu müddət ərzində adada dəfələrlə üsyan qalxıb, Fransadan ayrılmaq üçün bir neçə dəfə silahlı müharibələr baş verib, amma Paris Korsikanın müstəqilliyini tanımaqdan qəti şəkildə imtina edib. Hətta üsyan qalxan korsikalılara qarşı amansız repressiya tədbirləri həyata keçirilib. Ada sakinləri Fransa cəza məşininin hər üzünü görüblər. Əsas istiqamət - erməni xalqı

və erməni dilinə hörmətlə yanaşan Azərbaycanı az qala "soyqırım"da ittiham edən Fransada bütöv bir xalqın adını və dilini qadağan edirlər.

Son hadisələr repressiya aparatının daha dəhşətli hallarını üzə çıxarıb. Rəsmi Parisin uzun illərdən ada sakinlərinə qarşı tətbiq etdiyi ayrıseçkilik bu dəfə daha amansızlığı ilə seçilib. Korsikanın yerli parlamentinin Parisin diktəsi ilə Korsika dilinin qadağan edilməsi barədə qərar qəbul etməsi səbələri tarıma çəkib, yerli sakinləri - korsikalıları yenidən qəzəbləndirib. Məsələ burasındadır ki, Bastiya inzibati məhkəməsi adada korsika və fransız dillərinin sənədləşmələrdə paralel tətbiqini bildiren proseduru ləğv edib. Və bununla da adadakı korsikalıların dil və ifadə azadlıqlarını məhdudlaşdırıb. Paris bunu konstitusiyanın 2-ci maddəsinə zidd olması ilə izah edib.

Fransadan Azərbaycana...

Azərbaycanda Qarabağ adlı inzibati rayon var. Bu ərazilərdə bir vaxtlar imperiya dövlətinin ucqarlarının "daha etibarlı mühafizə olunması" səbəbindən Yaxın Şərqdən, İranın cənubundan, Avropadan Hindistana qədər ərazilərdən toplayıb gətirdikləri az sayda erməni-qaraçı tayfaları yerləşdirilib. Bunu çoxsaylı tarixi mənbələr də sübut edir. Hətta Qarabağ münaqişəsi başlamazdan bir az əvvəl keçmiş Ağdərə rayonunun Marağa kəndində "ermənilərin məskunlaşmasının 150 illiyi şərəfinə ucaldılmış abidə kompleksi də sübut edir(di). Azərbaycanın Qarabağ adlanan bu ərazilərində yaşayan ermənilər heç bir tarixi qaynağı olmayan, qanunsuz şəkildə, separatçı yolla dövlətə, xalqa məxsus olanları mənimsəməyə, bu torpaqları Ermənistanla birləşdirmək istədilər.

Təbii ki, Azərbaycan xalqının iradəsi ziddinə olan bu addımlara qarşı sərt tədbirlər görülməli idi və görüldü. Birinci Qarabağ müharibəsində Fransa da daxil separatizmə verilən dəstək sayəsində Ermənistan Azərbaycan torpaqlarını işğal etməyi bacardı və bu "bacarıq" düz 28 il qüvvədə qaldı. Fransanın da həmsədr olduğu ATƏT-in "Minsk qrupu" 28 il beynəlxalq münasibətlər sisteminin, BMT sənədlərinin, ərazi bütövlüyü prinsiplərinin tam əksinə olaraq erməni separatçıların istək və arzularını

seçkilik və beynəlxalq qanunların pozulmasıdır. Çünki ingilis dili dövlət universitetlərində də istifadə olunur, lakin Korsika dili qadağandır". Bunu BMT-nin azlıqlar üzrə xüsusi məruzəçisi Fernan de Varen özünün tviter hesabında müvafiq qərarın ədalətsiz olduğunu qeyd edib.

Uzun illərdir ki, Korsika adası Fransadan müstəqillik tələb edənlərlə Paris jandarmeriyaları arasında toqquşmalara və zorakılığa səhnə olub.

Fransanın 13 bölgəsindən biri olan adada 6-13 dekabr 2022-ci il tarixində keçirilən regional seçkilərdə adanın muxtariyyət və istiqlaliyyətini müdafiə edən partiyaların ortaq namizədi qazansa da, bu qələbə Fransanın hakim dairələrində, millətçilərin üstünlük təşkil etdiyi Senatda və Milli Assambleyada qəbul edilməz hal kimi qəbul edildi. Adada keçirilən seçkilərin nəticələrinə məhəl qoyulmadı. Müstəqillik tərəfdarları öz qələbələrini Fransa ictimaiyyətinin gündəminə gətirmək istəsələr də millətçilik hissləri fransızları başqa münasibət göstərməyə vadar etdi.

Bu il Korsikada baş verən zorakılıqlarda ən azı 19 nəfər ölüb. Ölənlər arasında tanınmış vəkil Antuan Sollakaro da var. Bu yaxınlarda adaya səfər edən Fransanın daxili işlər naziri Manuel Valls korsikalılara "təhlükəsizlik uğrunda mübarizənin son dərəcə qətiyyətlə davam edəcəyinə" söz verib. Korsikalıların lideri Kolonnaya həbsxanada hücum ada sakinlərini ayağa qaldırıb. Ada hələ də qaynar qazana bənzəyir. Paris zorakılığı sakitləşdirmək üçün adaya muxtariyyət verəcəyini vəd etdi. Bunun mənasız olduğunu hər kəs bilir. Korsikada 40 ilə yaxındır ki, muxtariyyət uğrunda mübarizə aparan qruplar var. Martin 2-də Milli Azadlıq Cəbhəsinin aparıcı liderlərindən biri, Korsikalı istiqlal fəali İvan Kolonnanın saxlandığı həbsxanada bir şəxs tərəfindən boğularaq öldürülməyə cəhd edilməsi ilə başlayan gərginlik artmaqdadır. Xüsusilə, Korsika adasının Bastia bölgəsində üsyan görüntüləri var. Küçə nümayişlərində 72-si polis olmaqla 102 nəfər yaralanıb. Hadisələrdən sonra Fransanın daxili işlər naziri adaya gedərək danışıqlar aparıb və prezident Makronun adaya muxtariyyət verməyə hazır olduğunu və seçkilərdən sonra bu məsələni gündəmə gətirəcəklərini bildirib.

Strasburq Universitetinin professoru Samim Akgönül hadisələri şərh edərkən bildirib ki, 1960-cı illərdən etibarən bəzi kiçik hərəkatların separatçı və ya muxtariyyət tələbləri bütün Avropada səsləndirilməyə başladı. Amma 1970-ci illərdən 1990-cı illərə qədər soyuq müharibənin təzyiqi ilə bu cür hərəkatlar ön plana çıxa bilmədi. 1990-cı illərin əvvəllərindən etibarən bütün bu hərəkatlar zorakılıq spiralına girdi. Lakin maraqlısı odur ki, 1990-cı illərin sonlarına doğru demək olar ki, bütün Avropa ölkələri zorakılıq spiralında olanlarla bir masa arxasında oturaraq azlıq problemlərini həll edirdi. Şimali İrlandiyada oxşar hərəkat İngiltərənin baş naziri Toni Bleyerin təşəbbüsü ilə ləğv edildi, Bask bölgəsində millətçilərin hakimiyyətə gəlməsi və muxtariyyətini artırması, eynilə 2000-ci illərin əvvəllərindən Korsikada muxtariyyət çağırışları Avropanın monolit görkəmini getdikcə zəifləyirdi.

Korsika uzun əsrlər boyu pirat adası olduğu üçün adada sahil mədəniyyətindən daha çox dağ mədəniyyəti var. Dağlarda gizlənmək, dağların içindəki meşələrə girmək kimidir. 1970-ci illərdən bəri Korsikada muxtariyyət və müstəqillik arasında fərqli yanaşmalar da var. 2000-ci illərdə Korsika millətçilərinin parlamentə daxil olmasından sonra, İvan Kolonna qubernatoru öldürüb adada separatçıların qəhrəmanına çevrilənə qədər korsikalıların tələbi daha ötkəm idi, indi isə bir qədər zəifləyib.

Makron və Korsika

Makronun Qarabağ məsələsində Ermənistanı verdiyi dəstəklə korsikalıların muxtariyyət tələbinə reaksiyası arasında böyük fərq olduğu açıq görünür. Bəlkə də Makron hakimiyyətdə olduğu bu müddət ərzində ilk dəfədir ki, dilemma qarşısında qalıb. Bəlkə də neçənci dəfədir ki, həm ölkəsi daxilində, həm də beynəlxalq arenada siyasi gedişlərdə ciddi səhvlərə yol verir. Fakt budur ki, Emmanuel bir məsələyə eyni vaxtda iki reaksiya vermək ağırlığı altında çapalayır. Hər iki halda, yəni həm Qarabağdakı ermənilərə olan və həm də korsikalılara olan münasibətlərində fərqli yol seçmək Makronu çəş-baş salıb.

Ajaccio şəhərinin "Jardins de l'Empereur" məhəlləsində naməlum şəxslər tərəfindən məktəb talan edilib, avtomobil təkerləri yandırılıb. Yanğının söndürülməsi üçün çağırılan yanğınsöndürmə briqadası hücumu məruz qalıb. İki yanğınsöndürən və bir polis yaralanıb. Bir gün sonra başqa bir qrup, bu dəfə yanğınsöndürənlər qrupuna hücumu etiraz olaraq müsəlman məscidinə "Bura bizim evimizdir" və "Ərəblər çölə" şüarları ilə hücum edərək içəriyə Quranı, Kerim nüsxələrini yandırmağa çalışıb. Bu, Fransanın bir nömrəli mövzusunə çevrilib. Korsikanın müstəqilliyini müdafiə edənlər fransız dili ilə birlikdə korsika dilinin də rəsmi dil olması, vətəndaşlıq haqqında qanun və vergi toplama səlahiyyətinə malik tələblər irəli sürüblər. Bunu Korsikanın müstəqilliyi uğrunda mübarizə aparan simvolik lider Edmond Simeoninin oğlu və Korsika qubernatoru Klod Erinnakin qətlinə mühakimə olunan İvan Kolonnanın vəkili Gilles Simeoni də dəstəkləyib.

Yalnız bir millət var, o da fransız milləti...

Bu hadisələrdən sonra Fransanın Baş naziri Manuel Valls "Korsika milləti" ifadəsini rədd edərək, "Yalnız bir millət var, o da fransız millətidir" deyib. O, "Fransız dili ilə

yanaşı Korsika dilinin bölgədə rəsmi dil olmasını heç vaxt qəbul etməyəcəklərini" söyləyib. 1982 və 1991-ci illərdə sosialistlərin Korsikaya verdiyi xüsusi statusu yenicən hədəf alan Valls "bölgədəki mərkəzi idarəetmənin daha da gücləndirilməsinin lazım olduğunu" ifadə edib. 1793-cü il Konstitusiyasının 1-ci maddəsində deyilir ki, Fransa "vahid və bölünməz Respublika"dır. 1958-ci ildə yenidən yazılan bugünkü Konstitusiya milli dövlətin əsasını təşkil edən məhz bu maddəni götürüb və 1992-ci ilin iyununda Avropa Şurası tərəfindən "Regional və azlıqların dilləri haqqında Avropa Konvensiyası"nın tətbiqinə dərhal reaksiya verdi. 25 iyun 1992-ci ildə Fransa konstitusiyasına dəyişiklik və aşağıdakıları əlavə edilib: Sosial Demokratların lideri Fransua Olland yenidən Parlamentdə "Avropa Regional və Azlıqların Dilləri Mükaviləsi"ni qəbul edib, lakin bu razılaşma Senat tərəfindən rədd edilib. Avropada milli dövlətlərin parçalanması, etnik və regional əsaslara söykənən dövlətlərin qurulması söyləri ABŞ layihəsi kimi gündəmə gətirilir və layihənin reallaşmasına sosial demokratlar öncülük edir.

Fransada pensiya islahatı və iğtişaşlar

Fransa Senatı ölkədə pensiya islahatının lehinə səs verməklə kütləvi etirazlara və tətilərə səbəb olub. İslahatı 195 senator dəstəkləyib, 112 nəfər isə etiraz edib. Parlamentin yuxarı palatası "uzun müzakirələrdən" sonra qərar qəbul edib. "Pensiya bizim gələcəyini təmin edəcək islahatlar üçün həlledici mərhələ. Biz yaxın günlərdə veriləcək yekun qərara tam hazırıq", -baş nazir bildirib. İslahat 2030-cu ildən pensiya yaşının 62-dən 64-ə qaldırılmasını nəzərdə tutur. Sosioloqların fikrincə, fransızların 67%-i islahatların əleyhinədir.

Fransada pensiya yaşının 62-dən 64-ə qaldırılmasını nəzərdə tutan islahat əleyhinə yanvar ayından bəri yeddinci ümummilli aksiya keçirilib. Ölkənin daxili işlər nazirliyinin məlumatına görə, Fransa boyu 368 min insan etiraz aksiyasına çıxıb, onlardan 48 mini Parisdə toplaşmış. Fransanın paytax-

tında keçirilən etiraz aksiyalarında 30 nəfər ictimai asayışı pozduqları üçün saxlanılıb. Parisdə daxil olmaqla bir neçə şəhərdə polisə toqquşmalar baş verib. Xəbər verilir ki, orada qaydanı pozanlar yürüşün marşrutu boyunca zibilləri yandırır, həmçinin şəhərin əmlakına ziyan vurublar.

Bu arada isə məlum olub ki, Korsikada saxlanıldığı həbsxanada başqa bir məhkumun hücumuna məruz qalan İvan Kolonna adlı etirazçı komadan çıxıb bilməyib və 3 həftə sonra dünyasını dəyişib. Kolonnanın zədələnməsindən sonra çoxsaylı nümayişlər keçirilib. Fransadan Korsika adasının müstəqilliyini tələb edən İvan Kolonna indi korsikalıların simvoluna çevrilib. Kolonnanın ölümü ilə bağlı Milli Terrorla Mübarizə Prokurorluğu əvvəllər apardığı təhqiqata yenidən baxacaq.

Bu hadisədən sonra Korsikada müxtəlif günlərdə həmkarlar ittifaqlarının çağırışı ilə çoxlu nümayişlər təşkil edilib. Nümayişlər zamanı zorakılıq baş verib və çoxlu insan saxlanılıb.

Fransanın Korsikaya muxtariyyət təklif etməsi nə deməkdir? Korsikanın müstəqillik lideri Jean-Guy Talamoni ada xalqının müstəqillik mübarizəsindən danışaraq, "Paris gec-tez bizim hüquqlarımızı tanıyaçaq" deyib.

Yenə də tarix

Korsika XVIII əsrdə millətin və dövlətin lideri Paskal Paolinin hakimiyyəti altında müstəqil dövlət idi. Gücü vaxtaşırı dəyişsə də, müstəqillik tələbləri hələ də gündəmədir. Xüsusilə XX əsrin 70-ci illərindən adanı müstəqilliyə çağırən millətçilərdən bu gün də var. Bu çağırışın nə demək olduğunu başa düşəcək yaşda olanlar az deyil, onlar həmişə Korsikanın müstəqilliyinin tərəfdarı olublar. Korsikalıların sayı çoxdur, lakin əksəriyyətin tələbi bu istiqamətdə deyil, bu faktı qəbul etmək lazımdır. Bununla belə, sözügedən azlığın hələ də güclü dayaqları var. Və bu azlıq dünyada ədalətsizlik toxumu səpən Fransanın sonunu gətirəcək

V.VƏLİYEV

"Avropa Parlamenti korrupsiya bataqlığında can verir"

Azərbaycanın xarici siyasətində Avropa dövlətləri ilə əməkdaşlıq hər zaman xüsusi önəm kəsb edib və bu gün də etməkdədir. Ölkəmizlə Avropa İttifaqına üzv olan doqquz ölkə arasında strateji tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumunun imzalanması da bunun təsdiqidir. Təbii ki, Avropa İttifaqı üçün də Azərbaycanla əməkdaşlığın genişləndirilməsi strateji əhəmiyyət kəsb edir. Mövcud geosiyasi dəyişikliklər fonunda Avropa ölkələrinin etibarlı tərəfdaş kimi Azərbaycanı ehtiyacları artırır. Artıq Azərbaycan nəinki Avropa İttifaqı ölkələrinin, bütövlükdə dünyanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında böyük rol oynayan dövlətlərdən birinə çevrilib. Ötən il "Avropa Komissiyası tərəfindən təmsil olunan Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan Respublikası arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu" və "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan Hökumətləri arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş" in imzalanması Avropa İttifaqı- Azərbaycan əlaqələrində yeni mərhələnin əsasını qoyub. Azərbaycan və Avropa İttifaqı arasında qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq hazırda uğurla davam edir. Amma təəssüf ki, eyni sözləri Avropa Parlamenti haqqında demək mümkün deyil. Artıq Azərbaycana qarşı qərəzli, ədalətsiz, düşmən mövqedə dayanması şübhə doğurmayan Avropa Parlamenti öz ampluasına "sadiq qalaraq" növbəti dəfə Azərbaycana qarşı obyektivlikdən və realıqdan tamamilə uzaq, böhtan xarakterli qətnamə qəbul etməyə hazırlaşır. Qətnamə layihəsinin ilkin mətnində keçmiş, sərsəm və ümumiyyətlə, gündəlikdə olmayan məsələlərin qeyd edilməsi belə təsəvvür yaradır ki, Avropa Parlamenti Ermənistan parlamentinin komitəsinə çevrilib. Sanki bu qurum Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən gəndərilən layihələri notarius kimi təsdiqləməklə məşğuldur. Bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Xətai rayon təşkilatının sədri, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə açıqlamasında bildirib.

Vüqar Rəhimzadə qeyd edib ki, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin vasitəçiliyi ilə Brüssel formatı əsasında keçirilən görüşlər Azərbaycan tərəfindən dəstəklənir. Amma Avropa Parlamentinin mövqeyi Avropa İttifaqının bu siyasətinə uyğun deyil və Azərbaycanla Ermənistan arasında normallaşma prosesinə ziddir. Ermənistan özü Praqa və Soçidə keçirilmiş görüşlərdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tanıdığı halda Avropa Parlamentinin Azərbaycana qarşı qəbul etdiyi qətnamələrdə ölkəmizin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini şübhə altına alması regionda uzunmüddətli sülh və sabitliyin təmin olunması istiqamətindəki səylərə böyük zərbə vurur. Bəs, Avropa Parlamenti niyə belə mövqe tutur? Məlum olduğu kimi, Azərbaycan bu gün dünyada böyük nüfuz qazanmış dövlətlərdən biridir. Son həftələrdə ölkəmizdə keçirilən nüfuzlu beynəlxalq tədbirlər də bunun təsdiqidir. Qoşulmama Hərəkatının COVID-19-a qarşı mübarizə üzrə Təmas Qrupunun Zirvə görüşü, X Qlobal Bakı Forumu və digər beynəlxalq əhəmiyyət kəsb edən təşəbbüslərimiz ölkəmizin beynəlxalq münasibətlər sisteminə nüfuzunu, siyasi çəkisini artırır. Bu isə erməni lobbisi və onların dəstəklədiyi qüvvələri narahat edir. Avropa Parlamenti də həmin

qüvvələrin sifarişi ilə Azərbaycana qarşı qərəzli qətnamələr qəbul edir. Məqsəd ölkəmizin ədalətli mövqeyinə təsir göstərmək, Azərbaycanı gözənd salmaq və Ermənistanın xeyrinə güzəştler əldə etməkdir. Amma onların bu cəhdlərinin heç bir nəticəsi olmayacaq. Avropa Parlamenti kimi erməni-pərəst beynəlxalq təşkilatlar birdəfəlik yadda saxlamalıdır ki, adi kağız parçasından fərqlənməyən qətnamələrlə Azərbaycanın ədalətli mövqeyinə təsir etmək mümkün deyil.

YAP Xətai rayon təşkilatının sədri bildirib ki, Avropa Parlamenti korrupsiyalanmış qurum kimi özünü nüfuzdan salıb və heç bir prosesə təsir göstərmək iqtidarında deyil. Avropa Parlamentinin Yunanıstandan olan vitse-prezidenti Eva Kailinin milyonlarla dollarlıq korrupsiya qalmaqlı bu qurumun fəaliyyətində nə birincidir, nə də sonuncu. İrqi, islamofob, Azərbaycanofob, türkofob mövqeyi ilə tanınan, korrupsiya girdabında çabalayan bir qurumun Azərbaycana "öyüd-nəsihət" verməyə mənəvi haqqı yoxdur. Erməni lobbisinin dirijor çubuğu ilə fəaliyyət göstərməsi, Kaspar Karapetyan kimi briyant biznesindən qazandığı çirkli pullarla gözü qamaşaraq beynəlxalq hüquqa, ədalətə hörmətsizlik edən Avropa Parlamenti görünür hələ də "konyak diplomatiyası"nın təsiri altındadır. Şübhəsiz ki, bu kimi hallar Avropa Parlamenti kimi qurum üçün utançvericidir. Ermənistanın ərazi bütövlüyündən danışan Avropa Parlamenti Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü niyə yadına salmır? İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Azərbaycanın üzleşdiyi mina terroru nəticəsində 300-ə qədər Azərbaycan vətəndaşının mina partlayışlarının qurbanına çevrilməsi niyə onları narahat etmir? Azərbaycanı "qoşunlarını Ermənistan ərazisindən çıxarmağa" çağıran Avropa Parlamenti niyə Ermənistanı hələ də işğal altında saxladığı 8 Azərbaycan kəndini azad etməyə çağırır? Üçtərəfli Bəyanatın şərtlərinə zidd olaraq Ermənistan qoşunlarının Azərbaycan ərazilərindən tam şəkildə çıxarılması, eləcə də Azərbaycanın qərb rayonları ilə Naxçıvanı birləşdirəcək yolun hələ də açılmaması nə üçün Avropa Parlamentinin yadına düşür? Suallar çoxdur. Avropa Parlamenti bu mövqeyi ilə separatçılığı, qanunsuzluğu, ksenofobiyanı təşviq edir. Avropa Parlamenti kimi üzəndirə beynəlxalq qurumlar hələ də anlamayıblar ki, onların qərəzli qətnamələri ilə müstəqil siyasət həyata keçirən, daim beynəlxalq hüququn, ədalətin yanında olan Azərbaycana təzyiq etmək mümkün deyil. Prezident İlham Əliyev ötən il Avropa Parlamentinin Xarici Əlaqələr Komitəsinin sədrinin başçılığı etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edərkən bildirmişdir ki, yalan, uydurulmuş faktlara, böhtan və iftirlərə əsaslanan qətnamə o qədər böyük əhəmiyyət kəsb etmir: "Biz real dünyada yaşayırıq, bu, bizim seçimimiz deyil. Siz mənim mövqeyimi bilirsiniz. Mənim mövqeyim 2017-ci ildə sonuncu görüşümüzə bəri dəyişməyib. Biz Avropa ilə yaxın münasibətlər qurmaq istəyirik və bizim bütün etdiklərimiz, o cümlədən indicə qeyd etdiyim əməkdaşlığın nəzərəçarpan əlamətləri bunu nümayiş etdirir. Lakin Avropa Parlamenti belə bir yol seçməyi düşünürsə, bu, onların seçimidir. Amma onlar parlamentin bəzi üzvlərinin cəhdlərinə baxmayaraq, Avropanı Azərbaycandan və Azərbaycanı Avropadan təcrid etməyin mümkün olmadığını bilməlidirlər".

"İran öz qərəzli siyasətini dəyişməlidir"

"İranın terror şəbəkələrini maliyyələşdirən, qoynunda terrorçular bəsləyən və onlardan siyasi məqsədləri üçün istifadə edən bir dövlət olması haqda faktlar çoxdan bəlli idi". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında "Vətəndaş Maarifləndirilməsi" İctimai Birliyinin icraçı direktoru, "Yeni Müsavat" qəzetinin redaktoru, siyasi icmalçı Elşad Məmmədli deyib.

Onun sözlərinə görə, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların hesabatlarında da bu bəyan edilib: "Dünyanın terrorçu təşkilat kimi tanıdığı PKK-nın İrandakı qolu PJK-nın indiyədək çoxsaylı qanlı hadisələr törətməsi də bəllidir. Azərbaycan daim İrana qarşı sağlam, mehriban qonşuluq siyasəti həyata keçirib, amma zaman-zaman da bunun qarşılığında onlardan məkrli davranışlar görmüşük. İkinci Vətən Müharibəsi zamanı və postmüharibə dövründə rəsmi Tehranın, molla rejiminin məscidlərimizdə donuz saxlayan işğalçı Ermənistanla necə qol-boyun olması qeyri-sağlam davranışın pik nöqtəsi oldu. Təsəvvür edin, İran Azərbaycanı haqq savaşında dəstəkləmək əvəzinə terrorçu, işğalçı Ermənistanı dəstəkləyir. Azərbaycan haqlı olaraq buna etirazını bildirir və İrandan bu ədalətsiz, qərəzli siyasəti dəyişməyi tələb edir. İran isə doğru nəticələr çıxarmaq əvəzinə təhdidlə davranmaq kursu seçib və bunun elementi olaraq Azərbaycanın Tehrandakı səfirliyində terror törədilib".

Elşad Məmmədli sözlərinə belə davam edib: "İlk andan bu terrorun İranın rəsmi qurumları tərəfindən planlaşdırıldığı və həyata keçirildiyi göz önündə idi. Prezident İlham Əliyev də çıxışlarından birində qeyd etdi ki, Tehrandakı terror hadisəsi prosesi xeyli vaxt çəkməsinə baxmayaraq, İranın polis və təhlükəsizlik qüvvələri hər hansı ciddi tədbir görməyib. Videodan da aydın olur ki, terrorçuya bu qanlı olayı törətmək üçün şərait yaradılır.

Artıq terror hadisəsindən 40 gün vaxt keçir və bu müddətdə İran ancaq bunu ört-basdır etməyə çalışıb. İran bu terrorun arxasında siyasi məqsədlər güddüyünü öz əməlləri ilə etiraf etmiş olub. Belə ki, istintaqı qeyri-obyektiv şəkildə aparmaqla, terrorun bütün iştirakçılarını müəyyən etmək əvəzinə, olayı ört-basdır etməyə çalışmaqla, terrorçunu dəliyanaya salıb, onun psixi problemləri biri olması görüntüsünü yaratmaqla Tehran özünü ifşa edir. Bununla İran barəsindəki terroru dəstəkləyən dövlət imicini dünyada möhkəmləndirir. Şübhəsiz ki, bu terrorun nəticələri İrana heç də ucuz başa gəlməyəcək, qara ləkə kimi üzərində qalacaq, daim hesabatlarda xatırladılacaq. İran sanki tarana gedir. Tehran bölgədə və dünyada güclənən Azərbaycana qarşı təhdid siyasəti həyata keçirməklə, sanki bizi öz haqlı yolumuzdan çəkindirə biləcəyini düşünürsə, bu, molla rejiminin sadəcə prosesləri düzgün qiymətləndirə bilməməsinin və isterikasının göstəricisidir. Azərbaycan sübut edib ki, onu haqlı yoldan heç bir təhdid döndərə bilməz. Bütün hallarda İran öz qərəzli siyasətini dəyişməlidir".

Aysən Vəli

"Qərbi Azərbaycan İcmasının mövqeyi ondan ibarətdir ki..."

"Qərbi Azərbaycan İcması öz doğma torpaqlarına qayıtmaq üçün Qayıdış Konsepsiyası hazırlayıb. Buna uyğun olaraq da xüsusi fəaliyyət proqramı həyata keçirir. Hazırlanmış konsepsiya beynəlxalq hüquq və ədalətin bərpasını, sülh və birgə yaşayışı ehtiva edir. Ona görə də bir çox beynəlxalq təşkilatlara, o cümlədən, BMT, Avropa İttifaqına və Avropa Şurasına müraciətlərdən sonra Qərbi Azərbaycan İcması birbaşa Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyana məktub ünvanladı". Bu sözləri SİA-ya Qərbi Azərbaycan İcmasının sədr müavini, millət vəkili Hikmət Babaoğlu SİA-ya açıqlamasında deyib.

Onun sözlərinə görə, bu məktubla Qərbi Azərbaycandan olan həmyerlilərimizin öz ata-baba yurdlarına ləyaqətlə qayıtması və yaşaması üçün şərait yaratması ilə bağlı müraciət etdi: "Bu tamamilə tarixə, beynəlxalq hüquqa və bugünkü realığa əsaslanan bir müraciətdir. Çünki münafişdən öncə Qarabağda ermənilər yaşayırdı, bu gün də yaşayırlar. Bu, Azərbaycan dövlətinin humanitar mövqeyidir".

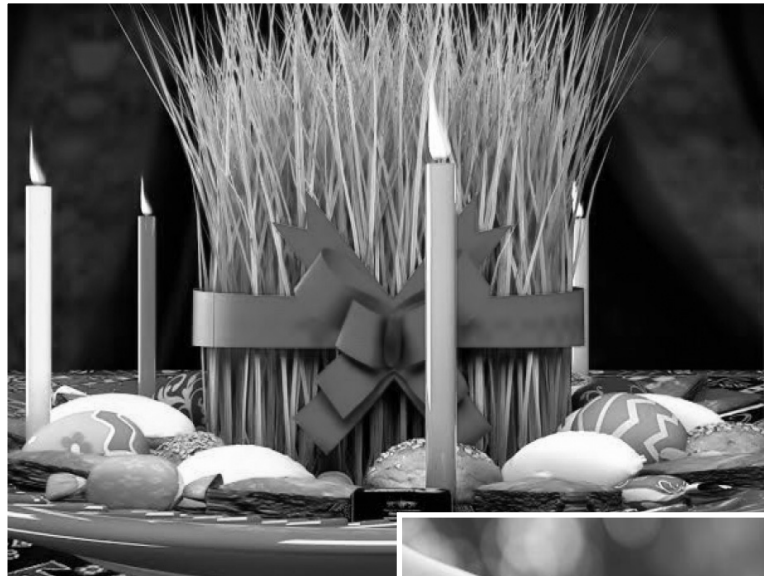
Hikmət Babaoğlu sözlərinə davam edərək bildirib ki, Qərbi Azərbaycan İcması eyni mövqeyi Paşinyandan gözləyir: "Əgər Qarabağda ermənilər yaşayırsa, nəyə görə Göyçədə, Zəngəzurda azərbaycanlılar yaşamamalıdır?! Qərbi Azərbaycan İcması Ermənistan hökumətini bununla bağlı dialoqa çağırıb. Bu dialoqda Qərbi Azərbaycan İcmasının mövqeyini ondan ibarətdir ki, soydaşlarımızın öz tarixi torpaqlarında kollektiv və fərdi yaşaması üçün Ermənistan zəmanət verməlidir. Qərbi Azərbaycanlıların etibar etdiyi bir ölkənin sülhməramlıları təhlükəsizliklə bağlı təminat həyata keçirməlidir. Eyni zamanda, Ermənistan konstitusiyası Qərbi Azərbaycanlılar üçün əl çatan olmalıdır. Beləliklə, Ermənistan və Azərbaycan arasında etibarlı mühit formalaşma bilər ki, bu da iki ölkə arasında sülhün uzunmüddətli və əsaslı olmasına gətirib çıxara bilər".

Ləman Əlizadə

Torpağa oyanış, canlanma gətirən İLAXIR ÇƏRŞƏNBƏ

“Novruz bayramı Azərbaycan xalqının, azərbaycanlıların ən əziz bayramıdır. Hər xalqın tarix boyu yaranmış və ənənəyə çevrilmiş bayramları vardır. Azərbaycan xalqının da bayramları vardır. Bunların bir qismi dövlət bayramlarıdır, bir qismi xalq, din bayramlarıdır. Bütün bu bayramların içərisində millətimiz üçün, xalqımız üçün, hər bir azərbaycanlı üçün ən əziz, ən doğma, ən sevimli bayram Novruz bayramıdır”, - deyə Ulu Öndər Heydər Əliyev bildirmişdir. Bəli, xalqımızın milli-mənəvi irsini özündə təcəssüm etdirən Novruz yeni günün, yeni arzuların, milli ruh və duyğuların bayramıdır. Novruz fəlsəfəsi cəmiyyətdaxili münasibətləri tənzimləyən, insanlar arasında səmimiyyəti, dialoqu önə çəkən yüksək dəyərləri ehtiva edir. Hər il müsəlman dünyasının həvəslə qarşıladığı və yola saldığı Novruz bayramı xalqın tarixi kökünü, adət-ənənələrini özündə yaşadır. Novruz sözünün etimologiyasına diqqət etsək, görürük ki, bu sözün həqiqi mənası yeni günün başlanması deməkdir. Bayramın qeyd olunmasına qədər, bildiyimiz kimi, dünyanın və insanın yaranması ilə bağlı müqəddəsləşdirilmiş su, od, yel və torpaq çərşənbələri qeyd olunurdu.

Xalqın erkən düşüncəsində yaratdığı çərşənbələrlə bağlı ayın və etiqadları, adət-ənənələri yaşatmaq hər kəsin mənəvi dünyasının tələbatından irəli gəlir. Dörd çərşənbənin qeyd olunmasının arxasında həqiqətlər dayanır. Folklorşünas alimlərin fikrincə, bu çərşənbələr insanın həyata gəlişi və həyatın canlanması ilə əlaqədardır. Novruz bayramı təbiətlə bağlı su, od, torpaq, yel ilə bağlı dörd əsas arxaik xüsusiyyətləri özündə saxlamaqla yanaşı, cəmiyyətdə humanist insani münasibətlərin məntiqini ifadə edən bəşəriyyətlə seçilir. Novruzaqədərki yaxın 4 həftənin 2-ci günlərini-çərşənbələri ulularımız Su, Od, Yel və Torpaq Çərşənbəsi adlandırmışlar. Bu dörd çərşənbənin qeyd olunmasının arxasında böyük həqiqətlər dayanır. Bu gün qeyd etdiyimiz xalq arasında torpaq çərşənbəsi “İlaxır Çərşənbə”, “Yer Çərşənbəsi”, “Çərşənbə-Suri” kimi də adlanan sonuncu çərşənbəmizi qeyd edirik. Torpaq çərşənbəsində torpağa istilik gəlir və bütün təbiət oyanmağa başlayır, otlar cücərir, ağaclar tumurcuqlayır ki, bu da baharın gəlişindən xəbər verir. Torpaq çərşənbəsi torpağın oyanmasının mif kökləri etibarilə dirilmə, canlanma anlayışı ilə əlaqədardır. Dörd ünsürdən sonuncunun oyanması ilə Sel, Ateş, Yel və Torpaq daha böyük güc alır. İnsanlar yoxsulluq və qıtlıqdan, çətinlik və məhrumiyyətdən xilas olurlar. Axır Çərşənbə mərasim, ayın, etiqad, oyun və şənliklərlə daha çox zəngindir. Bu çərşənbədə əvvəlki çərşənbələrdə icra olunan bütün ayınlar kütləvi xalq şənlikləri ilə qeyd olunur.

Şənliklər sübh tezdən suya tapınma ayını ilə başlanır. Adamlar su üstünə çıxıb, su üstündən atdaraq, dərini, arzusunu suya danışıb, ondan imdad diləyirlər. Gün ərzində müxtəlif ayınlar keçirilir. Axır Çərşənbənin axşamı şənliklər daha da güclənir. İnsanlar tonqalın üstündən atılıb ağır-acıların oda tökülməsini arzu edirlər: “ağır-ğım, qadam-balam tonqalda yansın”. Burada məqsəd qışdan qalan dərdin, ağır-acının adamın canından çıxması, insanın sağlam ruhla, saf qəlblə bayrama qovuşmaq istəyidir. Qulaq falına çıxmaq, qapılara kisə və papaq atmaq bu bayramın tərkib hissələridir. Küsülüləri bərişdirmə, xəstələrə baş çəkmək, körpələrə yeni libas almaq da bu bayrama aid xüsusiyyətlərdən. Torpaq Çərşənbəsinə həm də Niyət, Dilək Çərşənbəsi deyilir. İnanca görə, həmin gün ürəkdə tutulan xoş diləklərin hamısı hasıl olur. Həmin gün mütləq xoş sözlər danışılmalıdır. Axı kimse qulaq falına çıxıb, qapıya gələ bilər. Çərşənbə axşamı ailədə könlü açan sözlər danışar, dava-dalaş etməzlər ki, qulaq falına çıxan şəxs xoşagəlməz ifadələr eşitsin və evlərinə şən əhval-ruhiyyə ilə qayıtsın.

Süfrənin əsas bəzəyi al-əlvən boyadılmış şadlıq rəmzi olan yumurta bir də baharın gəlişini əks etdirən Səmənidir. Novruz bayramı azərbaycanlıları Vətənə, atababa yurdları Azərbaycana, milli köklərə daha sıx bağlayır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə milli-mənəvi dəyərlər, mütərəqqi adət-ənənələr cəmiyyətdə daha möhkəm əsaslarla intişar tapır, bu sıradan da xalqın milli bayramı olan Novruz yüksək səviyyədə qeyd edilir. Baharın gəlişini müjdələyən, xalqımızın qədim tarixə malik milli bayramı olan Novruzun Son Çərşənbəsi - “İlaxır Çərşənbə” bu gün böyük ruh yük-

xəzinəsini qoruyub saxlaya bilmişdir. Bu zəngin irsdə xalqın soykünüə bağlı olan adət-ənənələr yaşayaraq əsrimizə, yeni yüzilliyə qədər gəlib çatmışdır. Xalqın tovbüsat mərasimi, bayram adət-ənənələri, Novruz mərasimləri, yas mərasimləri onun milli-mənəvi dəyərlərini özündə yaşadır.

Bütün həyatını Azərbaycan xalqının rifahına və çiçəklənməsinə sərf etmiş Ümummilli Liderimiz, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin sovet hakimiyyəti illərində Azərbaycana birinci rəhbərliyi dövründə xalqımızın yaddaşında özünə yuva qurmuş Novruz bayramı mil-

səkliyi

ilə qarşılanı.

Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin apardığı məqsədyönlü siyasəti və xalqa göstərdiyi yüksək qayğısı Azərbaycan milli-mənəvi dəyərlərinin qorunması və beynəlxalq səviyyədə təbliği məqsədinə istiqamətlənmişdir. Xalqın etnik tarixi inkişafı bir çox maddi və mənəvi amillərlə tənzimlənən mürəkkəb bir prosesdir. Son illərdə Azərbaycanın milli-mənəvi mədəniyyətinin tarixi mənzərəsinə nəzər salaraq, onun əsas inkişaf vasitələrini üzə çıxarmağa çalışsaq, hər şeydən əvvəl, mövcud amillərin rol oynadığını görürük.

Dünya xalqları arasında milli-mənəvi dəyərləri ilə tanınan Azərbaycan xalqı yaşadığı və təbliğ etdiyi bəşəri ideyaları, adət-ənənələri, milli xüsusiyyətləri ilə özünəməxsus yer tutub. Uzun illər aparılan tədqiqatlar zamanı aydın olub ki, qədim köklərə malik Azərbaycan əsrlər boyu maddi və mənəvi

li-mənəvi xüsusiyyətləri və dəyərləri özündə əks etdirməklə, dövlət səviyyəsində qeyd edilmiş, bununla da imperiyanın sərt qadağalarına baxmayaraq, milli bayramımız qorunaraq, nəsillərdən-nəsillərə ötürülməklə saxlanılmışdır. “Vaxt var idi ki, bu bayram bəzi səbəblərdən qadağan olunmuşdu. Ancaq həmin onillikləri biz hamımız bir yerdə yaşamışıq və hamımız da bilir ki, heç kim bu qadağaya fikir verməyibdir və öz bayramını edibdir. Bu bayram elə bayramdır ki, özünün maddi vəziyyətindən asılı olmayaraq hər bir insan - zəngin adam da, orta yaşayan da, lap kasıb şəraitdə yaşayan insan da onu bayram edir. O illər ki, bizim bu ümumxalq bayramının keçirilməsinə imkan yox idi, hər kəsin evində mütləq səməni də, rənglənmiş yumurtalar da, plov da var idi. Ən azı bu idi, hər kəs bunu edə bilirdi”, - deyə Ulu Öndər qeyd edib. Azərbaycan xalqı müstəqillik əldə etdikdən sonra, xalqın təkidi və tələbi ilə hakimiyyətə qayıdan

Ümummilli Liderimiz, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin bilavasitə söyləri nəticəsində Novruz bayramı dövlət bayramı elan olunmuş, şəxsən Onun iştirakı ilə milli bayramımız ümumxalq şənlikləri çərçivəsində yüksək təmtəraqqla qeyd edilmişdir.

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin adət-ənənələrimizin və milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması sahəsində fəaliyyətini uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin göstərişi və tapşırığı əsasında hər il dövlət və milli bayramlarımız, xüsusilə, Novruz bayramımız ildən-ilə daha yüksək təmtəraqqla qeyd edilərək, xalqımızın silinməz yaddaşına həkk olunmaqdadır. Novruz şənliklərində öl-kə rəhbərliyinin şəxsən iştirak etməsi bayram təntənələrinə əlavə rəng qatmaqla yanaşı, eyni zamanda, hakimiyyət-cəmiyyət münasibətlərinə müsbət təsir edir.

Bu gün sevincdirici və qürurverici bir haldır ki, xalqımız Novruz bayramını işğaldan azad olunan ərazilərimizdə, əzəli torpaqlarımızda qeyd edirik. “Gün o gün olacaq ki, Novruz bayramını bir dəfə Şuşada, o biri il Laçında, o biri il Kəlbəcərdə, Ağdamda, Füzulidə, Cəbrayılda, Zəngilanda, Qubadlıda keçirəcəyik. Əminəm ki, belə də olacaqdır. Mən buna inanıram və bu inamla yaşayıram, bu inamla işləyirəm və bu inamla da Azərbaycan xalqına rəhbərlik edirəm”, - deyə Ulu Öndər bildirmişdir. Artıq Ulu Öndər Heydər Əliyevin söylədiyi fikirlər bir həqiqətə çevrildi.

Tonqallarımız əzəli torpaqlarımızda qalanır, el-obamız bayramı qayışlayır. Qəlblərdə sevgi, torpaqda atəş yaşanır. Bu gün sonuncu çərşənbəni Torpaq Çərşənbəsini qeyd edirik. İllərdir arzuladığımız və böyük məsləkimizə qovuşduğumuz torpaqlarımızın işğaldan azad olduğu torpaqlarımızda çərşənbəmizi qeyd edirik. Novruz ənənələri yenidən 30 ilə yaxın həsrətdə olduğumuz doğma torpaqlarımızda yaşanırlar, tonqallar qalanır, od-alov aləmə yayılır. Torpağımıza isti nəfəs gəlib, torpaq həsrətlə gözlədiyi sevincinə qovuşub. Torpaqlarımız dərinədən nəfəs alır. Tarixdən boylan zamanın daşlaşmış yaddaşında olan təbiətdən gələn yeni günü Qələbə tarixini yaşamış xalqımız böyük sevincle qarşılayır. Bu gün Novruz bayramının astanasındayıq. Torpaq çərşənbəsi bütün Azərbaycana firavanlıq bəxş etsin! Oyanan torpaq bütün xalqımıza ruzi-bərəkət gətirsin! İlaxır çərşənbəyiniz mübarək!

Zümrüd BAYRAMOVA

“Hayastan respublikası müstəqilliyini itirməkdədir”

Millət vəkili Elşad Mirbəşiroğlunun "Səs" qəzetinə müsahibəsi

- Elşad müəllim, son günlər Azərbaycan-Hayastan dövlət sərhədində təxribatlar seriyası genişləniib. Necə hesab edirsiniz, bununla Paşinyan rejimi sülhə doğru atılan addımlardan imtina etdiyini demək olar?

- Ermənistan heç vaxt səmimi şəkildə Azərbaycanla sülh sazişi

Elşad Mirbəşiroğlu: "Azərbaycan öz gücü ilə bütün məqsədlərinə səmərəli şəkildə çatacaq"

niyyətində olmayıb. Ermənistan həmişə Azərbaycana düşmən mövqeyindən yanaşır və Azərbaycana qarşı əsassız ərazi iddialarından zərər qədər də çekilməyib. 2020-ci ilin sentyabrın 27-dən başlayan Vətən müharibəsi nəticəsində biz torpaqlarımızı işğaldan azad edərək Ermənistanı kapitulyasiya sənədinə imza atmağa məcbur etdik. Ermənistan bu kapitulyasiya sənədini imzalamaqla özünü tam məhv olmaqdan xilas edə bildi. 2020-ci ildən ötən zaman ərzində də biz Ermənistanla münasibətlərin normalaşdırılmasını təmin etmək üçün şərtlər irəli sürdük və başlıca prinsip ondan ibarət idi ki, Azərbaycan-Ermənistan sərhədlərinin delimitasiyası və demarkasiyası həyata keçirilsin. Ermənistan Azərbaycana olan əsassız ərazi iddialarından geri dursun və digər şərtlər təmin olunsun. 2020-ci ilin 10 noyabr tarixində imzalanmış birgə bəyanatın şərtlərinə Ermənistan tərəfindən əməl olunmayıb. Ermənistan yenə də təxribatlarını davam etdirməkdədir. Bu təxribatlar dəfələrlə Ermənistanın özünə çox baha başa oturub. Amma Ermənistan yenə də regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunmasını hər vasitə ilə engəlləməkdədir.

- Necə düşünürsünüz, Hayastana təxribatlar törətmək üçün kənar təsirlər ola bilərmi?

- Bəli, Ermənistan kənar dairə-

lər bu istiqamətdə təlimatlar verir, dəstək olur. Bu əsas dəstək də Qərbdən gəlir. Bunu biz çox açıq şəkildə görməkdəyik. Çünki Paşinyan elə Brüssel görüşlərinə qədər də birgə bəyanatın şərtlərinə əməl etməkdən hər vasitə ilə yayındı. Məqsəd ondan ibarət idi ki, hansısa bir dəstək tapmış olsun. Bu dəstəyi də Avropada axtarırdı. Diqqət yetirsək həm də görürük ki, ümumiyyətlə, Azərbaycan-Ermənistan rəhbərləri arasında keçirilən hər görüş öncəsi Ermənistan tərəfi təxribatlar törədir ki, baş verənləri fərqli bir formada və mənada Avropanın və ümumiyyətlə, dünyanın diqqətinə çatdırsın. Xüsusilə də, Brüssel görüşlərindən öncə bu təxribatların daha intensiv və geniş miqyas aldığını biz müşahidə edirdik. Məsələn, ötən il sentyabr ayının 12-14 aralığında belə genişmiqyaslı təxribatlar Ermənistan tərəfindən törədildi. Azərbaycan bu təxribatların qarşısını qətiyyətlə aldı və özünün gec mövqelərini daha da möhkəmləndirmiş oldu. Burada Ermənistanın məqsədi ondan ibarət idi ki, deməli, münafişənin sanki hələ də davam etdiyi təəssüratını yaratsın ki, indiki mərhələdə yenə də Azərbaycan-Ermənistan arasında sülh müqaviləsi və ya münasibətlərin normalaşdırılması məsələsi deyil, münafişə vəziyyəti müzakirə predamenti olaraq qalsın. Bu da Qərb dairələrinin maraqlarına cavab verirdi. Çünki onlar dəfələrlə cəhd edirdilər ki, artıq olmayan münafişə vəziyyətini müzakirə etsin-

lər. Bu da Qərbə ona görə vacib idi ki, münafişənin mövcudluğu Cənubi Qafqaz regionunda öz təsirlərini saxlamaq üçün bir vasitə kimi nəzərdən keçirilirdi və bu gün də keçirilməkdədir. Bu baxımdan, Ermənistanın ardıcıl törətdiyi təxribatlar haradasa bir işə də yaradı. Çünki ötən il oktyabrın 6-da Praqada baş tutan görüş zamanı artıq Fransanın prezidenti də iştirak etdi və qərar qəbul olundu ki, Ermənistan mülki missiya göndərsin. Avropa İttifaqı artıq ikinci mülki missiyasını Ermənistanla göndərmişdir. Bu mülki missiyanın Ermənistanla gəlməsindən sonra Ermənistanın aşkar cəsarətləndiyini də görmək mümkündür və onlar təxribatlarını davam etdirməkdədirlər. Revanş hisslərini daha da gücləndirməkdədirlər. Azərbaycanın ərazisində separatizmi ayaqda saxlamaq üçün əl-lərindən gələni etməkdədirlər və yenə də məqsəd ondan ibarətdir ki, Avropa İttifaqının mülki missiyası guya Azərbaycan tərəfindən hansısa aqressiyanı qeydə alsın və o hesabatla uyğun da gələcəkdə mövqelər sərgilənsin. Hesab edirik ki, elə mülki missiyanın regiona göndərilməsi məqsədi ondan ibarətdir ki, sülhə aparar yolda əlavə maneələr törədilsin. Ermənistan hökumətinin missiyası ilə Avropa İttifaqının mülki missiyası kifayət qədər yaxın paralellik edir və onların fəaliyyətləri bir-birini tamamlayırlar ki, regionda sülhü və təhlükəsizliyi təmin etmək üçün Azərbaycanın yaratmış olduğu imkanları aradan qaldırsınlar. Bütün bunlar onu göstərir ki, bəli, Ermənistan Azərbaycanla münasibətlərin normalaşdırılması istəyində deyil. Bir sözlə, Ermənistanın məqsədi kənardan gələn təlimatlar əsasında regionda gərginliyi saxlamaqdan ibarətdir. Amma bir şeyi xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, Ermənistan hər zaman bu istəkdə olubdur. Yeni hər zaman kənardan dəstəklər alıb. Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan öz torpaqlarını işğaldan azad etdi və bu gün də sülh gündəliyini Azərbaycan irəli aparmaqdadır. Yeni keçdiyimiz yol artıq aydın göstərdi ki, Azərbaycan öz gücü ilə bütün məqsədlərinə səmərəli şəkildə çatacaq.

GÜLYANƏ

Təhmasib Novruzov

Hərb məramlı "Sülh" məramlılar Və...

2020-ci il noyabrın 10-da 44 günlük tarixi zəfərin yekunu olaraq Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya tərəfindən imzalanmış məlum Bəyanata əsasən bölgədə Rusiyanın Sülhməramlı kontingenti yerləşdirilməli və bu yerləşdirməyə paralel olaraq Qarabağ bölgəsində olan erməni silahlı birləşmələri ərazidən çıxarılmalı idi. Təbii ki, Bəyannaməyə belə bir bəndin salınması birbaşa Rusiya tərəfinin təkidli olmuşdu və məqsəd hər kəsə gün kimi aydın idi: regiona nəzarəti əldən verməmək və qərbin firsətdən istifadə edib bölgədə fəallaşmasının qarşısını almaq! Heç şübhəsiz, Azərbaycan tərəfi hərbi əməliyyatlarını davam etdirir, bölgədəki qanunsuz hərbi birləşmələrin bütün təsirlərini son nəfərinə qədər Azərbaycan ərazilərindən süpürüb ata bilirdi. Buna heç kim, hətta Rusiyada və Ermənistanda da kimse şübhə etmirdi. Lakin bir sıra məqamları nəzərə almaqla, xüsusilə qarşı tərəfin təslim olduğunu rəsmən təsdiqləməsi, eləcə də bizlərin bilmədiyi digər aspektlər baxımından Azərbaycan tərəfinin bu Bəyanata imza atması da, imzasına hörmət əlaməti olaraq ona əməl etməsi də Azərbaycana daha çox dividend gətirirdi. Bəyanatda nəzərdə tutulan bəndlər üzrə Azərbaycan üzərinə düşən bütün öhdəlikləri vaxtılı-vaxtında, bəzi hallarda hətta vaxtından əvvəl yerinə yetirsə də, qarşı tərəf yenə də imzasına hörmət qoymamaqda davam edir.

Rus hərbiçilərindən ibarət "Sülh" məramlılar əraziyə daxil olmaqla paralel burdakı qanunsuz hərbi birləşmələr bölgəni tərk etməli olduğu halda, hələ də bunun gerçəkləşməməsi təkcə Ermənistan tərəfin deyil, həm də Rusiyanın öz imzasına hörmət qoymadığının bariz nümunəsidir. Sonrakı iki ildən artıq müddət ərzində erməni tərəfi bu bəndin tezliklə icrasına söz versə də, adəti üzrə yenə sözlünə əməl etmədi. Son vaxtlar erməni tərəfin bölgəyə silah-sursat daşımalarını təsdiq etməklə ortaya çıxan təkzib olunmaz faktlar, videogörüntülər isə onu deməyə əsas verir ki, ərazidə guya Sülh yaratmaq məqsədilə yerləşdirilən rus hərbiçiləri əslində "Sülh" məramlı deyil, hərbi məramlılardır. Əgər bu qüvvələr bölgədəki qanunsuz hərbi birləşmənin, terror qruplaşmalarının silah-sursatla təchiz edilməsinə birbaşa, açıq-aşkar yardım edirsə, buna başqa nə ad vermək olar?

Bu, məsələnin bir tərəfi. İkinci, daha qərribə və anlaşılmaz tərəfi isə bu gün Ukrayna böhranı ilə əlaqədar açıq düşmənçilik mövqeyində olan qərblə Rusiyanın məhz erməni məsələsində eyni tərəfdə durmalarıdır. Aydındır ki, dünyada yaranmış indiki geosiyasi durumdan maksimum yararlanmağa çalışan qərb Qafqazda nəzarəti ələ almaq, regionda söz sahibi olmaq uğrunda savaşı. Rusiya da bunun əksinə olaraq Qafqazdakı maraqlarını kimsəyə qurban verməmək, regiondakı nəzarətini əldə saxlamaq istəyir. Elə bu faktın özü göstərir ki, bölgədə əsas söz sahibi olan Azərbaycanı razı salmağa can atsınlar. Amma biz bunun əksinin şahidi oluruq. Qərb də, Rusiya da var gücləri ilə Ermənistanı tərəflərinə çəkmək uğrunda yarışa girirlər. Ermənistanın öhdəliklərini yerinə yetirməməklə beynəlxalq hüququ kobud şəkildə pozmasından danışmayan qərb də, Rusiya da ekoloji terrora qarşı səsinə qaldıran Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyəti fəalları haqlı tələblərinə qarşı çıxırlar. İlk baxışda hər iki qütbün sərgilədikləri bu mövqeyə xristian təəssübkeşliyi kimi baxmaq da olardı. Lakin hesab edirik ki, məsələ heç də bu qədər bəsit deyil. Mövqeyi bütün bu tərəflərin mövqeyi ilə yüzə yüz üst-üstə düşən, sözdə "islam respublikası" adlanan İranın fars-molla rejiminin də kənarda qalmaması yaranmış vəziyyətin köklərini daha ciddi məqamlarda axtarmağa bizi sövq edir. Yəni torbadakı pişiyi axtarıb tapmağa can atırıq.

Kim nə deyir, desin, necə düşünür, düşünsün, özü bilər, amma mənim düşüncəmə görə qərb də, Rusiya da, fars-molla rejimi də bütün gücləri ilə məhz Azərbaycanı təsirləri altına almağa can atırlar. Çünki bölgədə Ermənistan vassal bir ölkə kimi hardan, kim tərəfindən, hansı hava çalınırsa qol götürüb oynayıb, ta ki, əlinə pul, para uzatsınlar. Gürcüstanda da hərəsi öz qüvvələrini formalaşdıraraq təsirlərini göstərə bilirlər. Azərbaycanda isə elə bir xalq-iqtidar birliyi formalaşmış ki, axıtdıqları milyonlara rəğmən bu ölkədə istədiklərini reallaşdırı bilmirlər. Üstəgəl BMT TŞ-nin üzvü olduğu əvvəlki illərdə də, Qoşulmama Hərəkatına sədrlik etdiyi indiki dönmədə də atdığı tarixi addımlarla dünyadakı nüfuzunu ilbəl artırır. Böyük güclərə də, özünü "böyük güc" hesab edənlərə də Qafqazda belə ölkənin mövcudluğu onların istəkləri xaricindədir. Elə buna görə də bütün sahələrdə düşmən olan tərəflər Azərbaycana münasibətdə eyni mövqe nümayiş etdirirlər. Yüz minlərlə insanın tarixi torpaqlarında azad yaşamaq istəklərinə qarşı bütün vasitələrdən istifadə edib onlara azadlıq verməkdən imtina edən Fransanın, İspaniyanın, ölkəsi daxilində gedən prosesləri idarə edə bilməyən İranın və yenə Fransanın, əhalisinin qarnını doyurmağı bacarmayan Hindistanın və adlarını çəkmədiyimiz digər anti-Azərbaycan dövlətlərin Azərbaycanın beynəlxalq hüquqa əsaslanan addımlarına qarşı çıxmaları da, 30-35 milyon Azərbaycan türkünün İran tərkibində haqqını tələb etməsinə seyrçi münasibət bəsləyən bu qüvvələrin 30-35 min erməniyə Azərbaycanda status tələb etmələri də, sadalamadığımız digər məqamlar da, düşünürəm ki, bundan qaynaqlanıb.

Sərhədlərimizdə hərbi təlimlər keçən, hətta qırıclarını qaldırıb sərhədlərimizdə viyıldadan fars-molla rejimi də bu anti-Azərbaycan, antitürk siyasətin quluna çevrildiyindən xəbər verir. Ancaq həmin güclər ərzularının, istəklərinin suya düşəcəyinə əmin olsunlar. Unutmasınlar ki, bu millət son 300 ildə parçalanma, bölünmə nəticəsində hansı bəlalara düşər olduğunu yaxşı bilir və indiki birliyi heç kim pozmağa nail olmayacaq. Tək-tük pul hərisləri, haram süd əmmişləri bağırda bilirlər, amma o bağırıqlar da bizi yolumuzdan döndərməyə qadir olmayacağına kimse şübhə etməsin. Rəbbim bizdən bu birliyi əsirgəməsin, inşaallah! AMİN deyən dillər var olsun!

"Nar" abunəçilərinin 98%-i müştəri xidmətlərindən məmnun qalıb

Mobil operator "Nar" ötən il ərzində göstərdiyi xidmətlərlə bağlı müştəri məmnuniyyəti göstəricilərini açıqladı. 2022-ci ildə müştərilərinə təqdim etdiyi xidmətin keyfiyyətini üstün səviyyədə saxlamağı bacaran "Nar" abunəçilərinin böyük əksəriyyətinin razılığını qazanıb.

2022-ci ildə müxtəlif sorğularla "Nar" mərkəzlərini ziyarət edənlərin 98.6%-i göstərilmiş xidmətdən məmnun qalıblar. Ötən ilin hesabatına əsasən, 777 Çağrı Mərkəzi və Nar+ tətbiqinə müxtəlif sorğularla 2 milyona yaxın abunəçi müraciət edib. Çağrı Mərkəzində göstərilən xidmətdən abunəçilərin 89%-i, Nar+ tətbiqindən yararlananlardan isə 87%-i razılıq bildirib. Abunəçilərinə sosial şəbəkələr üzərindən də sorğu göndərməyə imkan yaradan "Nar" sosial platformalarda 16 mindən çox abunəçi müraciətini cavablandırılıb. Daxil olan müraciətlərə orta hesabla 5 dəqiqə ərzində cavab verilib. Müraciətlər daha çox tariflər, internet paketləri və nömrə ilə bağlı əməliyyatlar haqqında olub.

Mobil operator göstərilən xidmət səviyyəsini artırmaq üçün 2023-cü ildə də müştəri mərkəzlərini yeniləməyə davam edir. Bundan başqa, abunəçilərə özünəxidmət rahatlığı verən Nar+ tətbiqinin təkmilləşdirilməsi bu il üçün qoyulan əsas hədəflərdəndir.

"Nar" hal-hazırda 2,2 milyon abunəçiyə yüksək keyfiyyətli rabitə xidmətləri göstərməkdədir. "Nar" son 4 ildə Müştəri Loyallığı İndeksində görə ölkədə lider mobil operatordur. Mobil operator müştəriyönümlülük strategiyasına sadıq qalaraq sərfəli qiymət qarşılığında üstün xidmət təqdim edir.

Kələfi elə dolaşdırıblar ki, ilmən ucinu tapa bilmirsən. Haradan başlayasan, harada qurtarasan, necə edəsən ki, baş verənləri sinirə, uda biləsən. Udmaq olmur axı. Çox yox, 10 il əvvəl yüz il düşün-səydim də, məktəblilər haqqında belə bir yazı yazacağım ağıma gəlməzdi. Artıq məktəblərimiz qorxunc məkana çevrilib. Valideynlər övladlarını məktəbə göndərmək istəmirlər, çünki təhlükəsizliklərindən əmin deyillər. Uşaqlar da məktəbə getmək istəmirlər, döyülməkdən, bullinqdən qorxurlar. Uşaqlar olub "vor zakon", məktəb olub "zona".

Məktəb məktəblikdən çıxıb

Bir neçə gün öncə məşqçi Kamil Zeynallının bu barədə bir paylaşımı da sosial şəbəkələrdə yayılmışdı: "İnanın Allaha, məktəblərdə azyaşlılar arasında o qədər biabırçılıqlar var ki. Zorakılıq, narkomaniya və digər hallar yaşanır. O qədər biabırçı şeylər olur ki, polis vaxtında üstünə düşür, qarşısını alır. Bu il nə qədər şagird tutublar. Elə pis videolar çıxmışdı ki. 14-15 oğlan bir nəfəri aparır davaya ki, niyə bizim sinifin qızına "ilişmişən". Aparırlar bir yerə həmin məktəbiyə qarşı nalayiq, alqaldıcı hərəkətlər edirlər. Orta məktəbdə azyaşlı qızlar, oğlanlar var ki, çantalarında elektron siqaret, əldə gəzdirilən qəlyanlar olur. Məktəblərin ayaqyolları şagirdlərin çəkdiyi siqaretlə, qəlyan tüstüləri ilə doludur. Qızlı-oğlanlı hamısı çəkir".

Bu günlərdə sosial şəbəkələrdə bir video da paylaşıldı. Tv proqramlarının birinə çıxan bir valideyn məktəblə bağlı ciddi ittihamlar irəli sürdü. Valideynin dediyinə görə onun qızının tərbiyəsi məktəbdə pozulur. İddiaya görə 10-12 yaşlı məktəbli qızların əksəriyyətinin sevgilisi var. Əksəriyyət bunu inkar etsə də, o qadının dediklərində həqiqət var. Məktəblər artıq təlim-tərbiyə verməkdə acizdir. Təhsil verməyin ödəsindən gələ bilməyən təhsil ocaqları tərbiyə məsələsində nə qədər bacarıqlı ola bilər ki?

Əksəriyyət məktəbdə baş verən zorakılıq hallarını əks etdirən videoları ürək ağrısı ilə seyr edir. Kimi günahlandırmaq? Övladına tərbiyə verməyən valideyni, tərbiyələnmək istəməyən uşağı, amalı, məqsədi təhsil yox rüşvət olan direktorları, dərəcəli satan müavinləri, tərbiyəsiz uşağı əlində naçar qalan müəllimləri, döyülən yaxud döyən şagirdləri, bütün bunlara gözünü yumub, qulağını tıxayan nazirlik - sizcə, hansı daha çox günahkardır?

Müəllimi niyə yazıqlaşdırdılar?

Məktəblərdə ən böyük boşluq nədir, bilirsinizmi? Müəllim avtoritetinin yoxa çıxması. Müəllim kimi ali bir ünvanı sıxışdırma-sıxışdırma yazıq görkəmə saldılar. Müəllimi elə yazıqlaşdırdılar ki, uşağa söz deməyə risk etmir. Daha müəllim nə təhsil verir, nə təlim verir, nə də tərbiyə. İş-gücü səhərdən-axşamacan lüzumsuz kağız-kuğuz işlərini bitirmək, jurnal yazmaq, summativ yoxlamaqdır. Başını qaldıraraq sinifə baxa bilmir ki, nə baş verdiyini görsün. Onun bu halı ailəsindən tərbiyə, nəzarət görməyən şagirdlər üçün göydəndüşmə firsətdir. Bilirəm, çox kobud olacaq, amma yazmağa məcburam. Bu vəziyyətlərdə qız şagirdlərin ayağına, sinəsinə, belinə toxunmağa cəhd halları da baş alıb gedir.

Cinsi zorakılıqlar, təcavüz, pedofiliya, narkomaniya faktları da məktəblərimizdə yetərincədir. Şagirdinə cinsi orqanını çəkib göndərən direktorlar da gördük, şagirdinin bədənini toxunmağa cəhd edən müəllimlər də. Bütün bu hallar aşkarlandıqca yalnız bir açıqlama verilir: "Tədbir görülür". Bəs hanı o tədbirlərin nəticəsi? Niyə düzəlmir məktəblərdəki vəziyyət? Şagirdlər müəllimin üzünə üfürür siqaretin tüstüsünü. Bütün səlahiyyətləri əlindən alınmış müəllim nə edəcək bu vəziyyətdə?

məruz qalması, ətrafının təzyiqi ilə siqaretə, narkotikə, qəlyana aludə olması faktları tez-tez mediada, sosial şəbəkələrdə yayılır. Bəzən mediadan kənar qalan hadisələr də olur ki, uşaqların təhlükəsizliyi səbəbindən gizli saxlanılır. Qızlara qarşı cinsi qısnama edən məktəbli oğlanlar əksər hallarda yaşlarının az olması səbəbindən cəzasız qalırlar. Ən yaxşı halda valideynləri məktəbə çağırılıb xəbərdarlıq edilir, ən pis halda məktəbdən xaric edilərək başqa məktəbə göndərilir. Beləcə ayaqlı belə məktəb-məktəb dolaşır.

biyə sistemi kifayət edirmi? Məktəb psixoloqları öz funksiyasını lazımcına yerinə yetirməmi? Məktəb rəhbərliyi nizam-intizam qaydalarını düzgün tətbiq edirmi? Bu kimi suallara cavab, həqiqətən, düşündürücüdür. Məktəb hər hansı bir neqativ halı valideynə bildirməlidir. Valideyn də üzərinə düşən vəzifəni yerinə yetirməlidir. Bu da uşağın həm təhsilinə, həm də tərbiyəsinə müsbət təsir edir".

Orta məktəblərdəki vəziyyəti şərh edən ekspert deyir ki məktəb rəhbərliyi və sinif rəhbəri valideyn ilə kifayət qədər ünsiyyətdə de-

Məktəbli qızların bullinqə məruz qalaraq intihar etməsi məsələsi də həmişə aktual olan məsələdir. Məktəblilərin vatsap qruplarında hansısa qızın bədən əzasını müzakirəyə çıxaran oğlanlar bu intihara rəvac verirlər. Uşağı ağı ilə məktəbli sevgilisində çılpaq

yıllı, şagird müəllimdən və məktəb rəhbərliyindən çəkinmir: "Niyə? Çünki məktəb rəhbərliyi şagird davranış qaydalarına uyğun olaraq nizam-intizam sistemini həyata keçirmir. İlk növbədə məktəb rəhbərliyi özü bu qaydaları bilməli, sonra onu pedaqoji heyətə öyrətməli və tətbiq etməlidir. Ümumi təhsil müəssisələrində şagird davranış qaydaları" və "Valideyn-məktəb münasibətlərinin tənzimlənməsi üzrə təlimat" yalnız kağız üzərində layihələrdə öz əksini tapır. Tətbiqdə, demək olar ki, yox səviyyəsindədir. Bu gün bir şagird məktəbdə cibində soyuq silah gəzdirsə, sinif yoldaşlarına qarşı zor tətbiq edirsə, müəllimə qarşı tərbiyəsizlik edirsə, qız sinif yoldaşına qarşı cinsi istismar edirsə, bunun günahkarı təhsil sistemimiz və məktəb rəhbərliyidir."

Aborta gedən, "polojeniyaya" baxan "vor-zakon" məktəblilər

Məktəblərimiz qorxunc bir məkana çevrilir

Bıçaq, beşbarmaq, təsbeh gəzdiren məktəbli

Böyük təəssüf hissi ilə deyim ki, məktəblərdə əxlaqsızlıq bu sürətlə davam etsə, yaxın bir neçə ildə faciəvi mənzərə olacaq. Şagirdlər məktəbə təsbehə, bıçaqla gəlir. "Kəpənək" deyilən bıçaq növü ilə qısnama, hədələmə hərəkətləri etməyə meyilli olan nəsəl yetişib. Onlar ilk baxışda bıçağa bənzəməyən bu silahla- bıçaqla lovgalıq edirlər, qısnama zamanı hədə-qorxu gəlmək üçün istifadə edirlər. Məktəblilərin üzərindən dəfələrlə beşbarmaq deyilən təhlükəli soyuq silah aşkarlanıb.

Uşaqlar saytlardan zorakılıq təbliğ edən oyunların simvolu olan silahları sifariş edirlər. Daha sonra sifariş edilən silahları məktəbə gətirib sinif yoldaşlarına paylayırlar. Əslində, məktəb rəhbərliyi zorakılıq nümayiş etdirən uşaqları asanlıqla müəyyən edə bilər. Bunun üçün sinif rəhbəri, məktəb psixoloqu, məktəblinin dostu var. Xüsusilə də, məktəbdə çalışan psixoloqlara çox mühüm vəzifə düşür. Belə uşaqların nəzarətdə saxlanması, onların ailələrinin məlumatlandırılması, kəsici və dəşici, zərərverici alətlərin məktəbə daxil olması ilə bağlı ciddi tədbir görülməsi zəruridir. Hər nə qədər müvafiq nazirlik bununla bağlı tədbir görüldüyünü desə də, baş verən hadisələr sübut edir ki, əslində, vəziyyət təhlükəli həddi çoxdan ötüb.

Qız valideynləri boşuna qorxmur

Qızların məktəbdə zorakılığa, təcavüzə

fotosunu atan qızların bullinqi elə bu addımdan sonra başlayır. Məktəbdə bütün şagirdlərin smartfonunda həmin fotolar olur, qruplarda paylaşılır, bir neçə dəqiqə ərzində bütün sosial şəbəkələrdə yayılır. Nəticə də ya intihar, ya da zorakılıq olur.

Ekspert: "Hamı günahı bir-birinə atır"

Təhsil eksperti Ramin Nureliyev deyir ki, məktəblilər arasında son zamanlarda təhsilimizə yad olan davranışlar artmaqda davam edir: "Azyaşlı oğlan uşaqlarının bir-birilə dalaşması, zəif şagirdlərə qarşı psixoloji təzyiq, siqaret çəkmək, müəllimlərə qarşı hörmətsizlik, güc tətbiq etmək, kəsici və dəşici alət kimi soyuq silah gəzdirmək, qız şagirdlərinə qarşı cinsi istismar artıq məktəblərimizdə müşahidə olunan hallardır. İlk növbədə bu kimi zorakılıq hallarının mənbəyini araşdırmaq lazımdır. Bu kimi halların səbəbkarları cəmiyyətlə yanaşı, məktəb və valideyndir".

Ekspert deyir ki, neqativ hallar baş verdikdə valideyn günahı məktəbdə, məktəb də valideyndə görür: "Bəli, cəmiyyətin günahı var, amma bununla yanaşı valideyn nəzarəti və məktəbin də verdiyi nümunəvi təhsil sistemi olmalıdır. Bugünkü uşaqlar sosial mediada, filmlərdə, real həyatda gördükləri neqativ halları öz həyatlarında tətbiq etmək marağındadır. Yaş hədlərini nəzərə alırıqsa, bu kimi hallara marağı hissinin formalaşmasını təxmin edə bilərik. Valideyn nəzarəti, təhsil yeri və ətraf mühiti yaxşı olmayan uşaqlar mənfi yollara daha tez düşür".

Ramin Nureliyev uşağın tərbiyəsində ailə ilə yanaşı, məktəbin də xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini düşünür: "Məktəblərimizdə tər-

Niyə təhsil sistemimiz?

Ramin Nureliyev bu suala belə cavab verir: "Bu gün 15 yaşına gələn qız uşaqlarını məktəbə göndərməkdən çəkinən valideyn varsa, bunun günahkarı kimdir? Qız uşaqlarının məktəbdə cinsi zorakılığa məruz qalması, siqaret çəkməsi, eşq macəralarının formalaşması, təhsildən yayınmasının səbəbkarı kimdir? Bir tanışım, uşağı məktəbə göndərmək istəmirəm deyir. Məktəbdə şagirdlər təhsildən başqa hər şeylə məşğul olur. Uşağımın pis mühitdə böyüməsini istəmirəm deyir. Qız yoldaşları mənim qızıma: ayıb olsun sənə, sənənin "oğlan dostun" yoxdur, deyirlər".

Ekspertin sözlərinə görə təhsil ocağımız pis mühit kimi diqqətdə qalmamalıdır: "Bəli, tərbiyə ilk olaraq ailədən gəlir, amma mühitin, təhsilin də tərbiyədə böyük rolu var. Ailədə bu kimi neqativ hallara rast gəlmək demək olar ki, yox səviyyəsindədir. Amma məktəblərdə çoxdur. Bu kimi halları bütün məktəblərimizə şamil etməmək də, təəssüf olsun ki, çoxu bu vəziyyətdədir. Hesab edirəm ki, Elm və Təhsil Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Qeyri-hökumət təşkilatları bu məsələ ilə bağlı müəyyən işlər görməlidir."

Göründüyü kimi, səbəblər çoxdur, amma deməliyə ki, burada ən böyük günah valideynlərin üzərinə düşür. Məktəbdəki şagirdlər valideynlərin əsəridir, onların verdiyi tərbiyəni nümayiş etdirir. Bir sözlə şagird ailənin məktəbdəki inikasıdır. Biz uşağımıza tərbiyə verməsək, heç bir məktəb, heç bir müəllim onu düzəldə bilməz. Sağlam gələcək psixi və fiziki cəhətdən sağlam uşaqlar deməkdir. Bugünkü vəziyyət onu deməyə əsas verir ki, biz gələcəyimizi artıq itiririk. Təəssüf ki, bu, belədir.

Lalə Mehralı

Fransa Korsika adasında diskriminasiya və irqçilik siyasəti yürüdür

Fransa məhkəməsinin Korsika adasında fəaliyyət göstərən dövlət müəssisələrində Korsika dilində danışmağı və sənədlər dərc etməyi qadağan edən qərar çıxarması artıq bu ölkənin digər azsaylı xalqlara qarşı açıq diskriminasiya siyasəti yürütməsini kifayət qədər təsdiq edir. Belə ki, daha əvvəllər Parisin Afrika ölkələrində tarixən həyata keçirdiyi neokolonializm siyasətinin zaman-zaman soyqırımları ilə də müşahidə edilməsi faktı artıq Avropa məkanına da daxil olmaqdadır. Daha dəqiq desək, məhz qeyd edilən faktın özü belə qənaətdə gəlməyə yetərinə gəlməyə imkan verir. Əbəs deyil ki, hazırda korsikalılara qarşı təzyiq və ayrışdırıcılıq, habelə irqçilik siyasəti həyata keçirən Fransa sözügedən məhkəmədə "Korsika xalqı" ifadəsinin də ölkə Konstitusiyası ilə uyğun gəlmədiyini vurğulayıb. Təbii ki, küçədə 21-ci əsrin ikinci onilliyinin davam etdiyi bir vaxtda Avropanın mərkəzində belə bir qərarların verilməsi əslində heç bir demokratiya, humanizm və azadlıq meyarlarına dəlalət etmir.

BMT həyəcan təbili çaldı: "İngilis dili mütəmadi şəkildə dövlət universitetlərində istifadə edildiyi halda Korsika dilinə qadağa qoyulur"

Bu baxımdan, həmin məsələ Birləşmiş Millətlər Təşkilatında da problem olaraq qaldırılıb və milli azlıqlarla iş üzrə xüsusi məruzəçi Fernand de Verennes fransız məhkəməsinin mövcud qərarını sərt şəkildə mühakimə edib. Bu, eyni zamanda Avropa dəyərlərinin kölgə altında qalması yönündə aparılan siyasət kimi də qiymətləndirilir. Fernand de Verennes məruzəsi zamanı bildirib ki, Korsikada yalnız fransız dilində danışmağı əks etdirən qərar bilavasitə diskriminasiyadır və beynəlxalq hüququ pozur. "İngilis dili mütəmadi şəkildə dövlət universitetlərində istifadə edildiyi halda Korsika dilinə qadağa qoyulur", deyərək BMT-nin milli azlıqlar üzrə xüsusi məruzəçisi Fransa məhkəməsinin qərarını yolverilməz adlandırır.

Xüsusilə, Fransa məhkəməsinin Korsikada yaşayan insanların öz ana dillərində danışmaqdan məhrum edilmələri barədə çıxardığı rüsvayçı qərarı Parisin neokolonializm siyasətinin artıq Avropa məkanında da transfer olunduğunu açıq-aydın isbatlamış olur

İspaniyanın "Transcontinental Times" nəşri: "Korsika dili standart italyan dilinə yaxındır və bu dildə 150 000 insan danışır ki, əgər o da qadağa edilirsə bu dil yox olma təhlükəsi ilə qarşı-qarşıya qalacaq"

Artıq Avropanın digər ölkələrində də bununla bağlı etirazlar qeydə alınmaqdadır. Belə ki, İspaniyanın "Transcontinental Times" nəşri sözügedən məsələ ilə bağlı məqalə ilə çıxış edib. "Fransa məhkəməsinin qərarı Korsikada narazılığa səbəb olub", deyərək yazılan məqalədə bildirilir ki, Bastiya şəhər məhkəməsinin qərarına görə rəsmi işlərin aparıldığı zaman yalnız fransız dilində danışmaq və yazmaq lazımdır.

Nəşr xatırladır: "YUNESCO-nun məlumatına görə Korsika dili standart italyan dilinə yaxındır və bu dildə 150 000 insan danışır ki, əgər o da qadağa edilirsə bu dil yox olma təhlükəsi ilə qarşı-qarşıya qalacaq".

Qeyd edilir ki, məhkəmənin qərarına görə Korsika assambleyasının debatlar zamanı bu dildə ifadələr irəli sürməsi Konstitusiyaya ziddir. SİTAT: "Dil məsələsi ilə yanaşı məhkəmə həmçinin yerli qanunların vasitəsi ilə "Korsika xalqının mövcudluğu" ifadəsinə də qadağa qoyub".

Nəşr bildirir ki, qərar Korsika prefekti -

adadakı ən yüksək Fransa hökumət rəsmisi tərəfindən açılan məhkəmə iddiasından sonra verilir və bu da Emmanuel Makron administrasiyasının Korsikaya daha çox muxtariyyət vermək üçün yerli hakimiyyət orqanları ilə danışıqlar apardığı zamana təsadüf edir. SİTAT: "Qərar dərhal adanın muxtariyyətinin tərəfdarları olan yerli siyasətçilər tərəfindən tənqidlərə məruz qaldı. Onlar birgə bəyanatlarında bildiriblər: "Biz bu situasiya ilə barışa bilmərik, ona görə də həmin qərardan şikayət edəcəyik". Onlar bəyan ediblər ki, Korsika dilinin inkişaf etməsi üçün o fransız dili kimi rəsmiləşdirilməlidir".

"Core in Fronte" hərəkatının tərəfdarları məhkəmə qərarını "rüsvayçı" adlandırıblar

Adanın azadlığı uğrunda fəaliyyət göstərən "Core in Fronte" hərəkatının tərəfdarları məhkəmə qərarını "rüsvayçı" adlandırıblar və fikirlərini twitter vasitəsi ilə məhz Korsika dilində ifadə ediblər. O cümlədən, Korsika Millət Partiyasının lideri Jan-Kristof Anjelini özünün twitter hesabında yazıb ki, həmin qərar onlar üçün təhqirdir.

İspan nəşri xatırlatma edib ki, Emmanuel Makron ötən ay çıxışı zamanı Korsika adasının statusuna tabu qoymadığını deyib. Lakin buna baxmayaraq o qətiyyətlə bəyan edir ki, ada Fransanın tərkibində qalmalıdır.

Bütün bunlar bir daha sübut edir ki, Fransanın Makronun timsalında yürütdüyü siyasəti artıq özü-özlüyündə bütün kartları açığa çıxarmış olur. Xüsusilə, Fransa məhkəməsinin Korsikada yaşayan insanların öz ana dillərində danışmaqdan məhrum edilmələri barədə çıxardığı rüsvayçı qərarı Parisin neokolonializm siyasətinin artıq Avropa məkanında da transfer olunduğunu açıq-aydın isbatlamış olur.

Rövşən RƏSULOĞ

"Əlbəttə, Avropa Parlamentinin bu qərarlı yanaşması bizi təəccübləndirmir. Bu yanaşma ilk dəfə deyil, yəqin ki heç sonuncu da deyil. Amma düşünürəm ki, istənilən halda xüsusən də parlamentimiz bu məsələ ilə daha ciddi məşğul olmalıdır. Yeni təkə prezidentlə, yaxud prezidentin komandası ilə iş bitmir. Hər birimiz kimin əli, səsi hara çatırsa, mütləq hərəket etməliyik. Çünki bunlar kor-kor, gör-gördür. Yeni, göz görə-görə gerçəkləri təhrif edirlər, yalan danışirlar, açıq şəkildə qərəzli mövqe sərgiləyirlər və bütün bunlara biz dözməli deyilik. Biz çalışmalıyıq

SIYASI ŞƏRHÇİ AÇIQLADI

ki, bu qərəzin dayandığı bir nöqtəyə gəlib çatmaq. Bunun üçün isə bir

"Avropa Parlamenti göz görə-görə yalan danışır"

qədər daha geniş açılmaq lazımdır. Yeni, Avropaya daha geniş açılmaq lazımdır ki, oradakı siyasətçilərlə, özəlliklə də parlament üzvləri ilə geniş iş aparacaq. Bu sözləri SiA-ya açıqlamasında siyasi şərhçi Azər Həsərov deyib.

Siyasi şərhçi sözlərinə belə davam edib: "Təəssüflər olsun ki, bizim parlamentimiz keyfiyyət baxımından o qədər də bu məsələdə suallarımıza cavab verə biləcək

həddə deyil. Yeni, artıq parlamentlə bağlı da müəyyən hərəketlənmə olmalıdır. Elə bir şərait yaradılmalıdır ki, 125 deputatın 125-i də işləyə bilsin. Özəlliklə də Avropa Parlamenti kimi platformaları ilə iş qura bilsin. Bu sahədə bizim özümüzün də əyər-əskiymiz var. Amma bütün bunlar heç də o demək deyil ki, durub bizə böhtan atmalıdırlar, yaxud bizim haqqımızda bu cür aşağı-yuxarı danışmaq qərəzli qətnə

mələr, bəyanatlar, sənədlər qəbul etməlidirlər. Hər halda Avropa bu utanmadan qurtulmalıdır. Biz Avropaya daha çox üstün bir mədəniyyət və demokratiya kimi baxmışıq. Amma bizə münasibətdə sərgilədikləri davranış onlarla bağlı çox dərin təəssüf hissi yaradır. Bu Azərbaycanın Avropaya inteqrasiya yolunda çox mənfi nəticələrə gətirib çıxara bilər".

Ayşən Vəli

Aleksey Fenenko: "Ermənistanla Qərb Azərbaycana və Rusiyaya qarşı hiyləgər oyuna başlayıb"

Rusiya Beynəlxalq Məsələlər Şurasının eksperti Aleksey Fenenko "Moskva-Baku" portalına müsahibəsində regionda cərəyan edən hadisələr və Ermənistan-Azərbaycan nizamlanması ilə bağlı fikirlərini bildirib. Ekspert İrəvanın Azərbaycan və Rusiyaya qarşı necə hiyləgər oyun apardığını şərh edib. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

- Ermənistanın baş naziri martın 5-də Qarabağın erməni silahlı birləşmələrinin qaçaq-malçılıq yolu ilə Laçın yolunun dolama yoluna silah keçirməyə cəhd etməsi hadisəsini Azərbaycanın terror aktı kimi təqdim etməyə çalışır. O, bu sözləri hökumətin iclasında səsləndirib.

- Martin 5-də baş vermiş və ondan sonra Azərbaycan tərəfinin qeydə aldığı kimi Ermənistan tərəfinin istər Laçın yolu ilə, istərsə də ondan yan keçməklə qanunsuz silah daşması faktları ortadadır.

Fikrimcə, martın 5-də ermənilər tərəfindən konkret olaraq Qərb dövlətlərinin Azərbaycanı "təcavüz"də ittiham etməsi üçün təxribat törədilib. Bu ittihamları biz, məsələn, Paris istiqamətindən görürük.

Ermənistanın baş naziri 9-10 noyabr 2020-ci il tarixlərində Rusiya və Azərbaycan liderləri ilə birgə imzaladığı üçtərəfli bəyanatı pozmaq üçün "layihə"ni həyata keçirməkdə davam edir. Və o, hər şeylə qələmə verir ki, sanki pozulmanın günahkarı İrəvan deyil, Bakıdır. Və bunun fonunda ənənəvi olaraq deyirlər ki, görürsən, biz bacardığımızı etməyə çalışdıq, kompromislər etdik, amma Azərbaycan tərəfi sülh prosesini pozur. Məlum olduğu kimi, Qərb Rusiyanın vasitəçiliyi ilə üçtərəfli bəyanatın icrasını pozmaq üçün bu "layihə"ni oynayıb.

Görün, o vaxt baş verən gərginlikdən sonra Qərb ötən ilin payızında Ermənistan-Azərbaycan sərhədində Aİ missiyasını Ermənistanla necə sürətlə (prinsipcə gözlənilən idi) göndərdi. Aİ yanvarın sonunda Ermənistanla yeni uzunmüddətli genişləndirilmiş missiya göndərmək və onu artıq, nə az, nə çox, şərti Ermənistan-Azərbaycan sərhədinin bütün perimetri boyunca yerləşdirmək qərarına gəldi.

Hiss olunur ki, Aİ və Ermənistan bu planı həyata keçirməyə çoxdan hazırdır.

Artıq görürük ki, son günlər 5 mart hadisəsindən sonra Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyi həm Ermənistan Silahlı Qüvvələri, həm də erməni separatçı birləşmələri tərəfindən öz mövqelərinin atəşə tutulmasını mütəmadi olaraq qeydə alır. Bu gün də analoji atışmalardan sonra Azərbaycan MN birbaşa bəyan edib ki, Ermənistan-Azərbaycan sərhədində yerləşən Aİ missiyasının buna reaksiya verməsi üçün Ermənistan tərəfi qəsdən Azərbaycana qarşı bu şəkildə təxribat edir. Yəni o, qəsdən vəziyyəti elə gərginləşdirir ki, Avropa İttifaqı, faktiki olaraq NATO müşahidəçiləri

Azərbaycanın "təcavüzünü" qeydə alsınlar.

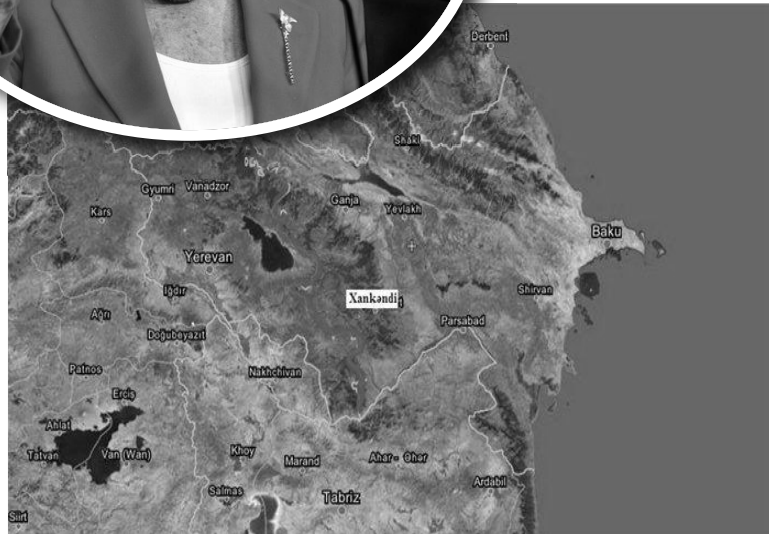
Paşinyan Rusiya ilə oyun oynayıb. Və yenə də göstərməyə çalışır: əgər bizi dəstəkləməyirsinizsə, sizi evəz edəcək dostlarımız var- Fransa və ABŞ isə regionda bunu təşkil edəcək. Rusiyanın Ukrayna məsələsinə qərər olması fonunda Qərbin Rusiya Federasiyasına qarşı "ikinci cəbhə" açmaq istəməyən Gürcüstanda vəziyyəti necə qızıdırmağa çalışdığını görürük. Və "kollektiv Qərb" "ikinci cəbhə"nin açılmasından böyük fayda görəcək.

Amerikalılar və fransızlar Cənub

quqlarına zəmanət verməyə hazırdır.

Amma İrəvan bütün bunları təxribat edir və hamını qorxudur ki, Ermənistan Azərbaycanla sülh müqaviləsi imzalasa, o zaman Qarabağda erməni əhalisinin "soyqırımı" başlayacaq. Bakı isə erməni tərəfinə zəmanət verir.

Əgər Ermənistan sazişi imzalamaqdan imtina edərsə, deməli, sülh prosesinin pozulmasında günahkar İrəvandır. Bu şərh Ermənistan hakimiyyətinə uyğun gəlir, ona görə də Azərbaycanı ittiham etmək üçün istifadə edə biləcəkləri

bi Qafqazda odun üstünə yağ tökmək istəyirlər və bölgənin müxtəlif yerlərində, o cümlədən Qarabağda işləyirlər. Həmçinin də Ermənistan-da. Azərbaycanla "işləmək" cəhdləri var.

Görürük ki, son aylar İrəvanda, Rusiyanın Gümrüdəki hərbi bazasının yaxınlığında etiraz aksiyaları Ermənistanla millətçilər arasında populyarlaşıb. Bütün bunlar Aİ bayraqları, qərbyönlü və anti-Rusiya ritorikası ilə zəngindir. Qış-qırıqlar məşhurdur: "Bu rus bazası bizə niyə lazımdır?!" Yaxşı, o zaman bazasız yaşamağa çalışın, görək bundan sənin ölkənin təhlükəsizliyi artacaqmı.

Məncə, bütün bunların sonu çox pis olacaq. Qarabağın ermənilər yaşayan hissəsi də itiriləcək. Bundan sonra İrəvandan yenə qış-qırıqlar eşidiləcək ki, Rusiya bizə xəyanət edib.

- Paşinyanın son bəyanatı ilə paralel olaraq, Azərbaycan Prezidenti Qlobal Bakı Forumu zamanı Ermənistanla sülh müqaviləsinin imzalanmasına heç bir maneə görmədiyini bildirib. Onun sözlərinə görə, ötən ilki Praqa bəyanatı nizamlanmanın bütün parametrlərini təsbit edib. Bundan başqa, o, bir daha əmin edib ki, Qarabağ erməniləri bir Azərbaycan vətəndaşı olaraq Azərbaycan torpaqları işğal olunanda yaşadıklarından da yaxşı yaşayaçaqlar.

- Azərbaycanın mövqeyi çox balanslı və diplomatik baxımdan düzgündür. Azərbaycan prezidenti müntəzəm və tam şəffaf şəkildə bildirir ki, Bakı etnik ermənilərin hü-

susəbəblər axtarırlar. Ermənistan tərəfinin Qarabağa hərbi yüklərin daşınması, atəşə tutulması (Azərbaycanın bütün bu təxribatlara cavab verməli olduğu başa düşülür) kimi "alətlərdən" İrəvan getdikcə daha çox istifadə edəcək.

Qərb hələlik Ermənistanın tərəfində oynayacaq. Amma İrəvan birdən-birə Azərbaycanla potensial irimiqyaslı hərbi münaqişəyə qarışsa (Paşinyanı və onun arxasında duranları tanıyaraq heç nəyi istisna etmək olmaz), onda Qərb dərhal Ermənistandan üz döndərəcək və deyəcəklər ki, biz buna güc yolu ilə müdaxilə etmək niyyətində deyilik, bizdə indi Ukrayna problemi var, biz onun üzərində işləyirik, arsenalımızı vuran qoymuşuq, ona görə də özünüzlə döyüşün.

Bu arada Aİ missiyası Azərbaycan tərəfindən iddia edilən pozuntuları qeydə alacaq. O, İrəvanla bir-

gə oynayacaq.

Mən də hesab edirəm ki, İrəvan indi erməni tərəfinin hiyləsi ilə Qarabağa bağlı bəndin (bu, Qarabağın Ermənistan tərəfindən Azərbaycanın suveren ərazisi kimi tanınmasını nəzərdə tutur) sülh müqaviləsinə daxil edilməməsi ilə bağlı Azərbaycan şərtləri ilə razılaşdığını bəyan edib. Ermənistan indi Qərbin tələfin etdiyi istənilən addıma hazırdır. Amma burada əsas son məqsəd Rusiyanı çərçivəyə salmaqdır. "Rusiyasız sizə istədiyinizi verməyə hazırıq, rusları çıxarın"- Qərbin Cənubi Qafqaz-

Onun üçün qalan yeganə şey budur.

Azərbaycan isə tamamilə düzgün taktikaya əməl edir. O, Qarabağ erməniləri ilə birbaşa danışıq biləcəyini, onlarla münasibət qura biləcəyini göstərməyə hazırdır. Beləliklə, rəsmi Bakı rəsmi İrəvanın bəyan etdiyi hər şeyi təkzib edir. İrəvan daxili qisasçılarının, "Qarabağ klani"nin Ermənistan hakimiyyətinə Qarabağ məsələsini həll etməyə imkan vermədiyini göstərmək istərsə belə, Azərbaycan nümayiş etdirir ki, Bakı ilə bu əlaqələri Qarabağ erməniləri özləri edir. Problemin həll olunma biləcəyini göstərir. Erməniperəst qüvvələrin ermənilərlə azərbaycanlıların anlaşıbilməyəcəyi haqda iddiası axmaqlıq və manipulyasiyadır. Qarabağ ermənilərinin çoxu artıq qisas almaq istəmir.

Ermənistanın baş nazirinin özünün dediyi rəsmi Bakı ilə Qarabağın erməni icması arasında aparılan danışıqların "mexanizmini" beynəlxalq nəzarət altına almaq cəhdləri baş verənlərə görə məsuliyyətdən azad olmaq istəyidir. Və Qarabağdakı vəziyyəti yenə də öz xeyrinə oynatmaq cəhdidir.

Eyni şey Qarabağa və Rusiyanın sülhməramlı missiyasının yerləşdiyi Laçın yoluna beynəlxalq missiya təqdim etmək cəhdlərinə də aiddir. Paşinyan təbii ki, Qarabağda NATO qüvvələrinin olmasından faydalanır. Qərb indi vəziyyəti elə gətirəcək ki, Ermənistanın baş naziri özü Rusiyanın sülhməramlı missiyasının Qarabağdan çıxarılmasını tələb etsin. Rusiya missiyasının öhdəsindən gəlmədiyi barədə son ayların bütün bu bəyanatları buna hesablanıb.

- ABŞ və Avropa İttifaqı Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin Brüsseldə yeni görüşünün hazırlanması üzrə işlərini fəal şəkildə elan edirlər.

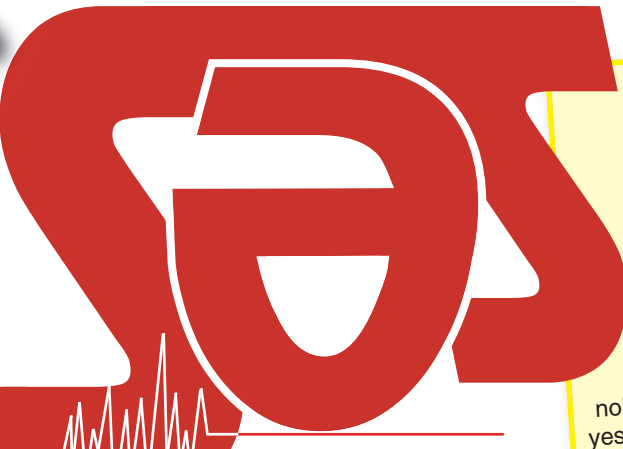
- Cənubi Qafqazda Qərb elə bir qarışıqlıq fəaliyyət formatı yaratmağa çalışır ki, orada Rusiya olmasın. Üç həmsədrdən- Rusiya, ABŞ, Fransadan ibarət olan ATƏT-in Minsk Qrupu ölüb. Ona görə o, öldü ki, ABŞ və Fransaya orada Rusiyanın iştirakı sərfəli deyil. Onlar Zaqafqaziyada öz siyasətlərini qururlar.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə 44 günlük "Vətən Müharibəsi"ndə qazanılmış tarixi qələbə, Ermənistan tərəfindən törədilmiş sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, habelə müharibə cinayətləri ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Buğda cücərtisi, səməni şirəsi və onların faydaları

Baharın atributlarından biri kimi qəbul edilən səməni adətən Novruz bayramına 10-15 gün qalmış qoyulur. Buğda cücərtisinin boy atıb səməniyə çevrilməsi üçün bir neçə gün, uzağı iki həftə gözləmək lazımdır. Lakin səməniyə çevrilməyən və bir neçə günlük buğda cücərtisi tibbi baxımdan çox faydalıdır. Səməni cücərməyə başlayan da ondan halva, bir az boy atdıq-

dan sonra isə şirə əldə etmək olar. Aparılan təcrübələr göstərir ki, səməni cücərtisi ilə qidalanmaq immunitet sistemini gücləndirir, buğda cücərtisinin suyu qanı yeniləyir, toksinləri təmizləyir, dişləri və

immuniteti gücləndirir, ürək xəstəliklərinin müalicəsində istifadə edilir və xərçəng riskini azaldır.

Amerikalı həkimlərin qənaətinə görə, təxminən 6 kiloqram buğda cücərtisindən əldə edilən şirə 158 kiloqram yerkökü, kəmə və ya kərəvizdən alınan şirə ilə eyni təsirə malikdir. Orqanizmi toksinlərdən təmizləmək üçün buğda cücərtisi ən səmərəli vasitə hesab olunur.

Həkim-fitoterapevt Elnur Rəhimov buğda cücərtisinin E və B vitaminləri ilə zəngin olduğunu bildi-

rib: "Həmin vitaminlər sinir və mədə-bağırsaq sistemi üçün çox xeyirlidir. Cücərdilmiş buğdanın tərkibində olan fol turşusu orqanizmdə gedən qanyaratma funksiyası üçün də mühüm əhəmiyyət daşıyır. Fol turşusu hamilə qadınların əsas vitaminini sayılır, çünki immun sistemə müsbət təsir göstərir, dərinə qocalmaqdan qoruyur. Kosmetika sənayesində tərkibində cücərdilmiş buğdadan alınmış yağ olan çoxlu krem və maskalar istehsal edilir. Cücərtinin tərkibində olan sink reproduktiv sistemə müsbət təsir edir".

Taksi qiymətləri necə müəyyən olunmalıdır?

Ekspert aydınlıq gətirdi

"Taksi sürücülərinin qiymətin aşağı olması ilə bağlı narazılıqlar etməsi barədə tez-tez sosial şəbəkələrdə videolar və ya səs yazılarına rast gəlmək olur. Bunun bir neçə səbəbi var. Ən başlıcası isə qiymət və sərfiyyat məsələsidir. Son zamanlarda elm və texnologiyanın inkişaf etməsi, avtomobil sənayesinə sirayət etməsi, daha ucuz və maya dəyərindən aşağı olan gediş haqqıya səbəb ola-raq avtomobillərin ölkəyə gətirilməsi qiymət balansını pozub". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında nəqliyyat eksperti Aslan Əsədov deyib.

Onun sözlərinə görə, bunu adətən yanacaq sərfiyyatı yüksək, amma qiyməti aşağı olan avtomobillərə şamil etmək olar: "Daha çox hibrid və elektromobil olan avtomobillərdə belə hallara rast gəlinir. Lakin bu, mütemadi olaraq baş vermir. Çünki onların əksəriyyəti icarəyə verildiyi üçün günün müəyyən saatlarında onlar bunu tənzimləyiblər".

Ekspert sözlərinə davam edərək bildirib ki, nəqliyyat vasitələrində qiymətlə bağlı Tarif Şurası və ya İqtisadiyyat Nazirliyi kimi tabeli qurumlar qiymətləndirmə apara bilər: "Amma şirkətlərin özünün standart qiymət təyin etməsi vətəndaşlar arasında narazılığa gətirib çıxara bilər. Doğrudur, taksi xidməti şirkətlərində hazırda olan qiymətlər sənişinləri məmnun edir. Çünki qiymətlər elə çatandır. Düşünürəm ki, sürücülər baxımdan bu məsələni həll etməkdən ötrü standart trafikiyaya qiymətləri müəyyən etmək olar. Avropa ölkələrində olduğu kimi, 1 km civarında qiymət təyin etmək olar. Hansı ki bu qiymətləri şəhərlərarası sənişindəşimada nəqliyyat idarəsi Tarif Şurasına müraciət edərək bu qiymətləri müəyyənləşdirib. Amma taksilər barədə 1 km-in qiyməti nə qədərdir demək çətindir. Çünki standart qiymət yoxdur. Orta hesabla qiymət 75-80 qəpik civarında hesablanır, amma bu da rəsmi deyil".

Laman Əlizadə

ELAN

"Azərtransservis" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarının nəzərinə

28 aprel 2023-cü il tarixdə saat 12:00-da Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Dərnəgül qəsəbəsi, 3105-ci məhəllə ünvanında yerləşən "Azərtransservis" ASC-nin baş ofisində cəmiyyətin səhmdarlarının növbəti ümumi yığıncağı keçiriləcəkdir.

Yığıncaqda müzakirə olunması nəzərdə tutulan məsələlər aşağıdakılardır:

1. "Azərtransservis" ASC-nin 2022-ci il üzrə illik maliyyə hesabatı.

2. "Azərtransservis" ASC-nin direktorunun dəyişilməsi.

Yığıncağın gündəliyi üzrə materiallarla tanış olmaq və əlavə məlumat almaq üçün "Azərtransservis" ASC-nin baş ofisinə, həmçinin "azertransservis@gmail.com" e-mail ünvanına müraciət etmək olar.

"Azərtransservis" ASC

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev

Ünvanımız:
Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnəmə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az

"ƏLİNCƏ" AZƏRBAYCAN XEYRİYYƏ CƏMİYYƏTİNİN ORQANI.

QƏZET 1991-Cİ İL
YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR

Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi
ilə müəllifin mövqeyi
üst-üstə düşməyə bilər.

**Qəzet bazar və
bazar ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**

Tiraj: 3600

XƏBƏRDARLIQ: Bu gün güclü külək əsəcək

Bu gün Bakıda və Abşeron yarımadasında dəyişkən buludlu olacağı, aralıq tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən SİA-ya verilən məlumata görə, şimal-qərb küləyinin güclənəcəyi gözlənilir. Havanın temperaturu gecə 6-8° isti, gündüz 11°-dək isti olacaq. Atmosfer təzyiqi 763 mm cıvə sütunundan 768 mm cıvə sütununa yüksələcək.

Nisbi rütubət 60-70 % olacaq.

Azərbaycanın rayonlarında əsasən yağmursuz, lakin 14-də gündüz bəzi şərq rayonlarında az yağış yağacağı ehtimalı var.

Bəzi yerlərdə aralıq duman. Qərb küləyi ayrı-ayrı yerlərdə aralıq güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 6-10° isti, gündüz 15-20° isti, dağlarda gecə 0-5° isti, gündüz 8-13° isti olacaq.